Влада – Радам !

Голос України

Газета Верховної Ради України

№ 36 (1036) ♦ Четвер, 23 лютого 1995 року ♦ Ціна договірна

Місія МВФ завершила роботу в Києві і висуває умови

Підготовлений меморандум містить програму конкретних заходів уряду, ключовим моментом якої є реальний бюджет: його дефіцит не повинен перевищувати 5 відсотків. Постійний представник МВФ в Україні Алекс Сундаков заявив, що в разі непогодження меморандуму в Кабінеті міністрів протягом 2 — 3 тижнів, виникне необхідність поновити роботу з підготовки програми і прогнозних показників, бо «економічна ситуація стане якісно іншою».

Під програму поглиблення економічних реформ Україна сподівається одержати кредит «Stand by», який надається різним країнам у розмірі від 68 до 102 відсотків від квоти. Квота України в МВФ становить 1,4 млрд.доларів. Але фінансова допомога Україні з боку МВФ в 1995 році може бути зменшена, якщо угода за кредитом «Stand by» не буде досягнута до кінця березня.

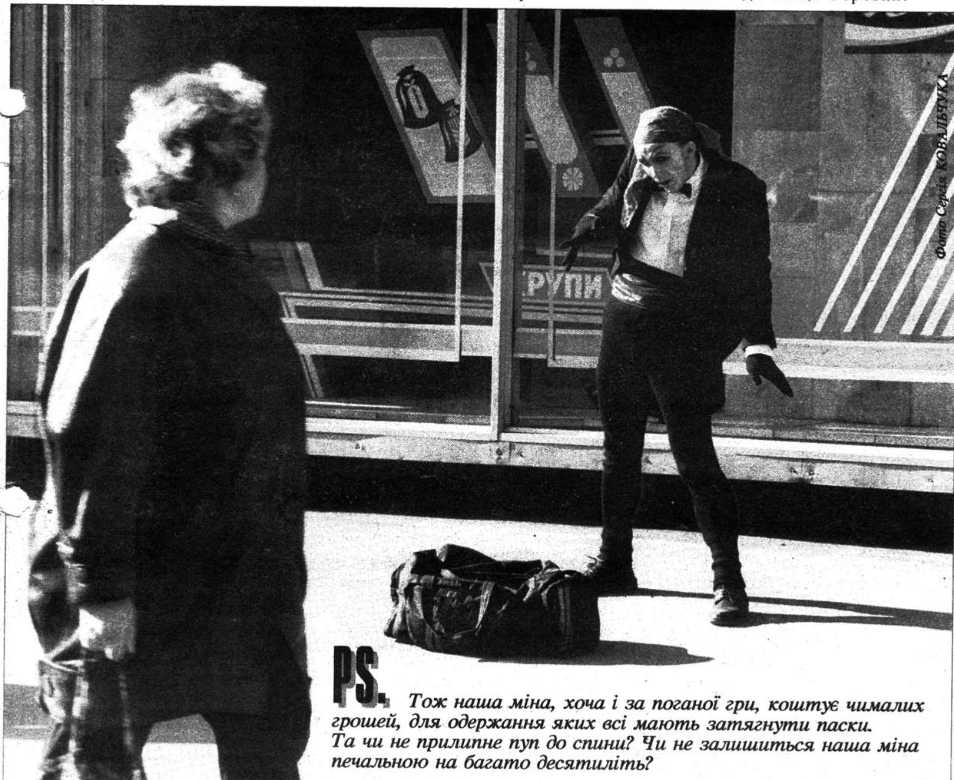

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА

PS. *Тож наша міна, хоча і за поганої гри, коштує чималих грошей, для одержання яких всі мають затягнути паски. Та чи не прилипне пуп до спини? Чи не залишиться наша міна печальною на багато десятиліть?*

Профспілки коригують стратегію й тактику

Всеукраїнські збори голів профспілкових комітетів (як підкреслювали їх учасники, перші в умовах незалежності нашої держави) проводилися 21 лютого за рішенням президії Федерації профспілок України. Понад 400 представників з усіх галузей народного господарства і з усіх регіонів обговорювали роль та завдання професійних спілок в умовах реформування економіки. Голова ФПУ народний депутат України Олександр Стоян у доповіді визначив основні фактори, які зумовили необхідність проведення таких зборів. Це, зокрема, зміна соціально-політичного устрою, перехід до ринкової економіки, приватизації. За нових умов, підкреслювалося у виступах, потребує відповідної корекції стратегія і тактика традиційних захисників інтересів трудящих — профспілок України.

(Закінчення на 2-й стор.).

ДОНБАС ГОТУЄТЬСЯ ДО СІВБИ

У ході поїздки на Донеччину перший заступник Голови ВР України Олександр Ткаченко після Єнакієвого відвідав фірму «Анагро», що в Артемівську, побував у тутешньому радгоспі «Вуглегірський». Окрема робоча група делегації із Києва ознайомилася того ж дня із діяльністю сільських господарств Костянтинівського району.

Вчора гості відвідали Старобешівський район. У другій половині дня в Донецькій обласній Раді відбулося засідання її виконкому, де розглядалося питання підготовки до весняно-польових робіт, проект програми щодо виходу агрокомплексу із кризи на 1995—1998 роки, хід виконання розпорядження Кабінету міністрів по забезпеченню введення в експлуатацію другої черги каналу «Дніпро—Донбас» тощо.

У роботі наради взяли участь перший заступник Голови ВР України Олександр Ткаченко, представники Міністерства сільського господарства країни, керівники агрокомплексу.

До уваги учасників розиграшу лотереї «Голос України»-95»! Список щасливчиків — призерів лотереї «Голосу України»-95» читайте на 11—12 стор.

Чечня: відлуння подій

Майже як у байці

Федеральні генерали настроєні по-бойовому. Зокрема, міністр оборони РФ П. Грачов заявив, що ніяких шляхів «дипломатичного» вирішення проблеми він не бачить. Іншу точку зору висловив прем'єр-міністр Росії В. Чорномирдін, наголосивши на необхідності «політичного розв'язання чеченського вузла». «Примирив» своїх підлеглих Б. Єльцин, підкресливши у зверненні до Федеральних зборів РФ, що «дудаєвська Чечня стоїть щодо ступеня злочинності в одному ряду з Медельїнським наркокартелем», тому, з одного боку, «слід діяти рішуче», а з другого — вишукувати гуманні методи стабілізації обстановки. Поки керівні «лебідь, рак і щука» тягнуть російську політику в різні боки, у Чечні ллється кров.

У номер!

Більш тісне партнерство

Дводенний офіційний візит до Республіки Молдова української делегації на чолі з міністром закордонних справ Геннадієм Удовенком має надати співробітництву між двома країнами нового імпульсу.

В ході візиту планується обговорити цілу низку нагальних проблем двосторонніх зв'язків, співробітництва в рамках СНД, а також на міжнародній арені. Зокрема, буде порушено питання щодо розширення торговельно-економічної співпраці, зміцнення існуючої договірно-правової бази, прикордонних відносин, а також розбудови взаємовигідних зв'язків в інших сферах політичного, економічного та культурного співробітництва. Планується провести також обмін думками щодо шляхів врегулювання Придністровського конфлікту.

Обличчям на схід

Президенти Росії Б. Єльцин і Білорусі О. Лукашенко підписали у Мінську Договір про дружбу, добросусідство і співробітництво та угоди про спільні зусилля щодо охорони державного кордону Білорусі і спільні митні зусилля. Темою переговорів була також економічна інтеграція цих двох сусідніх держав. У ході візиту Б.Єльцина до Мінська О. Лукашенко заявив в інтерв'ю радіостанції «Німецька хвиля»: Білорусь не прагне стати членом НАТО. «Ми маємо намір залишитися у сфері політичного впливу Росії».

Офіційно

ООН — 50

ООН і в майбутньому активно впливатиме на міжнародні події, виступатиме гарантом миру і спокою у світі, що й робилось цією організацією протягом усіх 50 років її існування. Це переконання висловив на прес-конференції, присвяченій 50-річчю Організації Об'єднаних Націй, міністр закордонних справ України Геннадій Удовенко. Одна з засновниць ООН, Україна, досить активно брала участь у всіх сесіях Генеральної Асамблеї ООН, виступала з ініціативами, різного роду проектами резолюцій.

З огляду на важливість ролі Організації Об'єднаних Націй у світових процесах, для підкреслення історичного значення ООН для нашого народу, для зміцнення державності, незалежності в Україні створено організаційний комітет, розроблено програму відзначення цієї знаменної дати, повідомив Геннадій Удовенко. До складу комітету увійшли відомі політики, народні депутати, діячі культури, науковці.

В ІМ'Я МИРУ І БЕЗПЕКИ

Питання двосторонніх відносин та міжнародного співробітництва, налагодження взаємодії щодо підтримки глобального миру і європейської безпеки — предмет консультацій, що їх проводить у Мадриді українська делегація на чолі з першим заступником міністра закордонних справ України Борисом Тарасюком.

Відбувся ряд зустрічей у Міністерстві закордонних справ Іспанії. Зокрема з Державним секретарем іспанського зовнішньополітичного відомства у справах Європейського Союзу Карлосом Вестендорном, під час якої обговорювалися питання співробітництва двох країн з точки зору майбутнього головування Іспанії у ЄС. Відбулася також зустріч з міністром оборони Іспанії Хуліаном Гарсія Варгасом. Мають ще відбутися переговори у Генеральних кортесах, в Іспанському інституті східноєвропейських досліджень, зустрічі з українською діаспорою.

У КАБІНЕТІ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

21 лютого під головуванням Прем'єр-міністра України Віталія Масола відбулося засідання Президії Кабінету Міністрів.

Обговорено підготовлений до розгляду у Верховній Раді проект звіту про роботу уряду в 1994 році. З урахуванням висловлених на засіданні та письмових зауважень членів Президії документ буде доопрацьовано і до кінця тижня подано Верховній Раді.

Присутнім було представлено проект Концепції податкової політики в Україні.

Президія Кабінету Міністрів розглянула висновки ряду міністерств щодо прийнятого Верховною Радою у першому читанні проекту Закону України «Про працю».

Схвалено і подано Верховній Раді проект Концепції створення та розвитку фондового ринку в Україні, який має відіграти дедалі важливішу роль в економічному розвитку нашої держави.

Президія в основному погодилася з представленим їй проектом Концепції розвитку житлово-комунального господарства України. Документ визначає основні напрями державної політики щодо подальшого розвитку важливої галузі, шляхи виходу її з кризового стану.

Розглянуто питання про невідкладні заходи щодо фінансово-кредитного забезпечення галузей паливно-енергетичного комплексу та розрахунків за енергоносії у 1995 році. Підготовлений з цього питання проект рішення буде подано Верховній Раді.

Прес-служба Кабінету Міністрів України — Укрінформ.

ПРОФСПІЛКИ КОРИГУЮТЬ СТРАТЕГІЮ Й ТАКТИКУ

(Початок на 1-й стор.).

Майже всі промовці були одностайними у висновках: необхідно надати реформам, що провадяться в нашій державі, соціальної спрямованості, покласти край бездіяльності і некомпетентності органів державного управління, припинити політику фінансової стабілізації шляхом затягування пасків у робітників. Реформи мають провадитися виключно в інтересах людей, а не за їх рахунок. Тільки в такому разі профспілки, а вони вважають себе серйозною силою, оскільки представляють інтереси понад 20 мільйонів трудящих України, гарантуватимуть підтримку нової економічної політики.

Свою солідарність з вимогами профспілок, що належать до ФПУ, висловив у виступі на зборах і запрошений на них Голова Верховної Ради Олександр Мороз. Він підкреслив, що позиція Верховної Ради, принаймні її здорової частини, збігається з позицією профспілок: бути однодумцями, тісніше співпрацювати на ниві захисту трудівників під час здійснення реформ. «Ми всі за реформи, — відкинув звинувачення у реакційності не присутніх у залі політичних опонентів Олександр Олександрович, — але реформи здорові». На думку Голови Верховної Ради у виконавчої влади немає прогнозу наслідків реформаторських кроків, а без таких прогнозів нерозумно кидатися у хвилі реформ навіть під опікою традиційних захисників трудового люду.

Глава парламенту пообіцяв ФПУ повну підтримку і співпрацю в усіх питаннях, що стосуються активізації їхньої діяльності. Тим більше, що приклади такої співпраці вже є: проект Закону «Про оплату праці», розроблений робочою групою ФПУ і внесений у порядку законодавчої ініціативи депутатами від профспілок, таки був розглянутий — попри опір уряду — на пленарному засіданні парламенту. І хоча фахівці урядових структур у засобах масової інформації настійно намагаються переконати, що прийняття цього варіанта закону призведе до необгрунтованого значного підвищення заробітної плати, посилення інфляції, викличе масове безробіття, емісію, падіння реальної заробітної плати, Олександр Олександрович запевнив присутніх у залі, що гарантує прийняття цього закону найближчим часом.

Голова Верховної Ради відповів на численні запитання профспілкових діячів.

Учасники Всеукраїнських зборів, стурбовані позицією і діями уряду, що стримують схвалення Закону «Про оплату праці», одноголосно прийняли відповідну вимогу і передали її через свого посланця на розгляд президії Кабінету Міністрів, засідання якої відбувалося паралельно із проведенням зборів. Посланець повернувся якраз під час виступу О. Мороза. За його словами, прем'єр В. Масол навіть не дочитав профспілкового «ультиматуму», зачепившись у першому абзаці за цифру «понад 20 мільйонів». Віталій Андрійович висловив сумнів у правдивості такої кількості бажаючих бути захищеними саме ФПУ.

Голова Верховної Ради послабив гнітюче враження від закиду прем'єра обіцянкою створити профспілкову групу в парламенті.

Збори прийняли звернення «За право гідно працювати і гідно жити» і надіслали його Голові Верховної Ради, Президентові, Прем'єр-міністрові України.

Людмила КОХАНЕЦЬ.
Фото Олександра КЛИМЕНКА.

У КОМІСІЯХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Відбулося розширене засідання **Комісії з питань державного будівництва, діяльності Рад і самоврядування**, на якому було заслухано інформацію робочої групи щодо перевірки формування органів влади у районах міста Львова.

Як повідомила прес-служба Верховної Ради України, після всебічного обговорення депутати прийшли до висновку, що мають місце порушення чинного законодавства при формуванні місцевих органів влади у районах міста Львова. Запропоновано Львівській міській Раді привести рішення Ради та її органів, що стосуються припинення діяльності районних Рад у місті, у відповідність з чинним законодавством та розглянути питання про доцільність існування районного поділу у місті Львові.

Комісія також звернулася до Генеральної прокуратури України з проханням перевірити дотримання законодавства про місцеві Ради Львівською міською Радою та її органами щодо формування місцевих органів влади в районах міста Львова.

Члени Комісії розглянули й питання щодо порушення виборчого законодавства при виборах та формуванні Подільської районної Ради міста Києва. В рішенні Комісії зазначено, що у ході загальних виборів і повторного голосування до Подільської районної Ради обрано менше 3/4 депутатів від встановленої кількості депутатських мандатів згідно із Законом про місцеві Ради. Новообрана Рада в такому складі є неправомочною. Тому підтримано пропозицію Комісії з питань правової політики і судово-правової реформи щодо доцільності порушення перед Верховною Радою України відповідно до пункту 31 статті 97 Конституції України питання про скасування неправомірних рішень Подільської районної Ради м.Києва.

На засіданні Комісії розглянуті й питання, пов'язані з проектом Концепції розвитку агропромислового комплексу України, формуванням державного бюджету України на 1995 рік, звітом про роботу Антимонопольного комітету України.

У номер!

ДОЗВОЛИВ ПОГУЛЯТИ, ТА Й ТО ПРОТИЗАКОННО

Президент Республіки Крим Ю. Мешков підписав указ «Про День захисника Вітчизни», яким постановив заснувати в Республіці Крим 23 лютого свято — День захисника Вітчизни.

Як відомо, в Росії 23 лютого тепер має назву День захисника Вітчизни. В Україні встановлено День Збройних Сил України, який відзначається 6 грудня. Спостерігачі вважають, що указ Мешкова є ще одним протизаконним кроком у його політиці впровадження на півострові елементів російського законодавства.

КОНКРЕТНІСТЬ ТЕЖ СЕСТРА ТАЛАНТУ

В Одесі відбулася сесія обласної Ради народних депутатів, яка розглянула питання про соціально-економічне становище регіону та основні напрямки діяльності облвиконкому в нинішньому році. У доповіді голови Ради Руслана Боделана, у виступах депутатів не тільки всебічно проаналізовано причини відставання у всіх без винятку сферах, а й уперше, мабуть, за останні роки окреслено конкретні заходи, прийнято документи, реалізація яких, на думку учасників сесії, має посприяти, передусім, припиненню спаду виробництва і, подруге, поліпшенню соціального становища населення.

ОДИН БАСЕЙН НА 715 СІЛ, НЕ РАХУЮЧИ СТАВКІВ

Міністерство в справах молоді й спорту створене рішенням Верховної Ради України три з половиною роки тому. Жодне гуманітарне міністерство не може похвалитися такою продуктивністю у створенні законодавчих основ своєї політики — за цей час була прийнята Декларація про засади молодіжної політики й два відповідних закони. Майже завершено формування державної інфраструктури у справах молоді. За два останні роки міністерство підтримало понад 120 молодіжних програм. Починаючи від інвалідного спорту й закінчуючи суто мистецькими акціями, що підтвердив, наприклад, директор театрального фестивалю «Мистецьке березілля» Сергій Проскурня, якому з Мінмолоді працювати навіть легше, ніж з Мінкультом.

На оглядовій прес-конференції, яка відбулася в міністерстві, міністр у справах молоді й спорту Валерій Борзов навів журналістам статистику: заходів, здобутків, витрат і проблем. «Грунтовного вивчення результатів наших дій з боку урядових структур ще не було», — зауважив він.

Встановлено добрі зв'язки з міністерствами ряду країн, чому посприяла й зустріч на рівні міністрів, що відбулася в Києві по лінії Ради ЄС. Триває активне «проникнення» наших спортивних федерацій до міжнародних організацій. Міністерство фінансує цей процес. «Ми зайняли своє місце під сонцем, і з нами рахуються», — зауважив міністр. І додав, що в спорті є така практика — бути попереду політики.

Створено НДІ проблем молоді. Започатковано ряд фондів, спрямованих на соціальну адаптацію молоді, в тому числі й фонд підтримки молодіжного підприємництва. Усю статистику не наведеш, вона була свого роду вичерпна, але скажемо, що двома постановами уряду визначено 40 баз олімпійської підготовки, які треба утримувати за рахунок державної дотації, і поки що це вдається робити. Будується 11 об'єктів і три проектується. Тільки для закінчення критої спортивної арени в Києві потрібно понад 500 мільярдів карбованців.

Пан Борзов повідомив, що визначено 22 пріоритетних види спорту («це вимушений захід»), на фінансування яких піде 70 відсотків коштів. З огляду на те, що спорт нині одна з небагатьох конкурентоспроможних сфер діяльності держави, доведеться обмежити фінансування певних програм. Повідомлено також, що в Канаді й Америці створено комітети, які сприятимуть нашому олімпійському рухові.

Наостанок наведемо кілька цифр для роздумів. **Україна має від потреби 44 відсотки спортзалів, 27 — плавальних басейнів. Один басейн на сто шкіл, один спортзал на 25 сіл, один басейн на 715 сіл. Тривожна ситуація із збереженням матеріальної бази у зв'язку з процесом приватизації: поетапно, поступово її перепрофільовують під потреби прибутковіші...**

Людмила МИКИТЮК.

Таким вважав себе і Вітько. Він закінчував училище, коли фашисти напали на нашу країну. Думав про те, що відразу, тільки лишень одержить звання, попроситься просто на фронт, а там зуміє показати, на що здатен. У перші дні війни не лише він — всі курсанти поривалися на фронт. У гітлерівців була могутня авіація. Про жорстокі повітряні бої, про безприкладні подвиги наших льотчиків щоденно розповідало Совінформбюро. Увесь народ з благоговінням вимовляв ім'я Віктора Талала-

До 50-річчя Перемоги над фашизмом

бойовими нагородами, а його командир уже в жовтні 1941 року одержав звання Героя Радянського Союзу. Та ще більшу славу отримав він кілька місяців по тому, здійснивши зухвалий прорив у небо Берліна. Газети усього світу писали тоді про перший масований наліт радянської авіації на гітлерівську столицю. Дев'ять великих вогнищ пожежі у самому лігві фашистів нагадало їм про неминучу відплату. А незабаром вийшов Указ Президії Верховної Ради СРСР про присвоєння провіднику першого нальоту на Берлін Олександру Гнатовичу Молодчому звання Героя Радянського Союзу вдруге.

Віктор Мартиненко захоплювався своїм земляком і проклинав свою долю, полював у душі командирів, що, здавалося, не розуміли його патріотичного пориванння. Фронт гримів під Москвою, на Донці, а Вітька відіслали служити у глибокий тил — на Далекий Схід. Рапорт за рапортом писав він зі своїми друзями Василем Носковим та Олександром Єгерьовим — благали, доводили, вимагали, щоб їх відрядили на передній край, туди, де палає вогнище великої битви. І щоразу їм повертали ці рапорти з короткою, але категоричною резолюцією командира частини: «Відмовити!»

У них не вкладалося у голові: чому? Адже Батьківщина в такій небезпеці!

О тій порі країна дізналася про ще одне ім'я, яке залунало нарівні з героями війни. Це був простий колгоспник Ферапонт Головатий. За особисті заощадження він купив бойовий літак і подарував його воякам. Усі газети надрукували подяку патріоту від самого Сталіна. Рух за надання особистої допомоги фронту набув відтак масового характеру. Преса повідомляла про те, що і в Донбасі люди нічого не пошкодували для перемоги. Два бойових танки придбав на свої гроші й передав Червоній Армії старий пасічник з села Тельманово Георгій Хаджинов. На два танки віддав свої заощадження майстер заводу «Азовсталь» Іван Дмитренко. У багатьох містах і селах трудящі разом збирали кошти на створення ескадрильї літаків «Помста Донбасу». В селі Новопавлівка колгоспники всією артілью купили танк Т-34, посадовили на нього трьох кращих своїх трактористів — рідних братів Каленика та Пилипа Золотька і їх двоюрідного брата Дмитра Бойка й наказали їм помститися ворогу за його злочини на донецькій землі.

Якось, коли троє друзів на Далекому Сході читали такі повідомлення, їм і прийшла думка:

— А якщо і ми купимо літак й попросимося, щоб на ньому воювати?

Підрахували свої заощадження. Виявилося замало. Попросили допомоги у товаришів, знайомих. Нашкребли на найдешевшу машину, що в народі ласкаво називали «кукурудзяник». Все ж наважились: написали листа прямо до Москви на ім'я Верховного...

І як же зраділи, коли незабаром до їх частини прийшла у відповідь телеграма:

«Видати тт. Носкову, Мартиненку і Єгорову у власність новий літак».

Так донецький хлопчина Віктор Мартиненко з двома друзями зміг вирватися на фронт. Хай не на такому могутньому бомбардувальникові далекої дії, як його знатний земляк Олександр Молодчий, але він також тепер літав ночами до стану ворога, кидав на його голови бомби й міни. І про цей бойовий екіпаж почали теж писати газети. Особливо після 23 квітня 1944 року, коли Мартиненко і Носков в нічній тиші поземним льотом несподівано з'явилися на мисі Херсонес поблизу Севастополя і спалили фашистський аеродром. До самого світанку високо в небі здіймалося над Херсонесом полум'я — горіли ворожі літаки, злітали в небо баки з паливом. А головне — ворог перед нашим наступом позбувся великої повітряної бази.

З кримського напряму екіпаж перекинули до Білорусії для зв'язку з партизанами. Це було воістину радісне, навіть романтичне завдання. Літали до партизанських районів почергово, доставляли народним месникам зброю, набої, медикаменти, зворотними рейсами вивозили на «велику землю» поранених, а нерідко «делікатний вантаж» — полонених фашистських офіцерів і генералів.

Потім воювали в Польщі, в Німеччині. До самого Дня Перемоги були нерозлучні разом троє друзів на своїй маленькій крилатій машині. Кожний з них до кінця війни мав у послужному списку по 1018 бойових вильотів. Батьківщина відзначила подвиги кожного багатьма орденами та медалями.

Коли гітлерівська Німеччина капітулювала, екіпаж у повному складі демобілізувався, пішов у запас. Віктор Мартиненко повернувся до рідного Верхнього Нагольчика, вчився, набув нову професію, став юристом. А в авіачастині, де він раніше служив, досі зберігається пам'ятна реліквія — добре пошкрябаний фашистськими кулями старенький літак-«кукурудзяник» з написом на фюзеляжі: «Особиста власність льотчиків нічної авіації В. О. Мартиненка, В. Я. Носкова, А. С. Єгорова».

Особиста власність

Мрія стати військовим льотчиком народилася у Вітька Мартиненка ще на шкільній лаві. Може, навіть тому, що якось побачив кінокартину «П'ятий океан» і довго по тому все марив блакиттю неба, стрімким розбігом крилатих кораблів, що вирушають до високості, бажанням і самому отримати крила, почувати себе господарем загадкового п'ятого океану.

Було це за кілька років до війни. На той час у багатьох містах України діяли аероклуби, куди з превеликою охотою тягнулася молодь. Та й військово-повітряне училище було розташоване поблизу від рідного Верхнього Нагольчика — в Луганську. З його стін виходили лейтенанти з блакитними петлицями на гімнастерках, такі соколи, що кожен вважав себе рівнею самому Чкалову.

хіна, що першим застосував повітряний таран. А потім пішла добра слава і про Вітькового земляка, двадцятидворічного хлопчини з Луганська Олександра Молодчого.

Олександр — майже Вітьків однолiток. У тридцять восьмому закінчив школу військових пілотів, став літати на швидкісних бомбардувальниках далекої дії. У сорок першому, коли гітлерівські орди рушили на схід, його екіпаж уже вважали за одного з кращих в усьому радянському повітряному флоті. Щодня він піднімався тоді в небо і, долаючи вогневі перепони, бомбував глибинні військові бази фашистів у Кенігсберзі та інших містах Східної Прусії. Траплялося частенько, що повертався додому, як співано в пісні, «на честном слове и на одном крыле». За ці подвиги екіпаж було вшановано високими

Володимир ЧЕРКАС.

Ради і молодь

Працювати не лінуються. Але не на «дядю»

Як свідчить статистика, половина молодих людей Рівненщини не працює. Точніше, як сказали б колись, не зайнята суспільно корисною працею. Тобто працею, левова частка результатів якої привласнювана державою. Чим же зайняті рівненські юнаки і юнки у вільний від неробства час? Хто і в якому дусі виховує їх, коли немає ні «вказівного перста», ні кімнат і клубів інтернаціональної дружби, ні тобі розгляду персональних справ на комсомольських зборах? На ці запитання я попросив відповісти заступника голови Рівненської обласної Ради Івана КУЗМ'ЮКА.

— Де нині більшість молодих людей, — говорить він, — зрозуміло, напевне, кожному — на базарі. І, як охрестили цей вид трудової діяльності в народі, «купи-продай». Серед оцих так званих бізнесменів чимало, а може, й більшість таких, для кого торгівля є не покликанням, а засобом для виживання. Ось дивіться: половина випускників рівненських педінституту та інституту культури, отримавши диплом, опиняється у стані «вільного польоту» — тобто без направлення на роботу. Майже те ж саме — і з випускниками академії інженерів водного господарства. Останніх, можливо, запросили б на працю до інших регіонів України, але майже завжди справа впирається у неможливість забезпечити молодого спеціаліста житлом. Отож беруть хлопці з дівчатами до рук «кравчучку» — і на поїзд. До Білорусі, Прибалтики, Росії, а то й далеких Туреччини чи Китаю. А потім — під стадіон на асфальт...

Звичайно, в області намагаємося не залишати молодь віч-на-віч з її проблемами. Є служби, як скажімо, управління з праці і соціальних питань чи управління у справах молоді, які допомагають юнакам і дівчатам хоч якось влаштувати своє життя. І тут найперше потрібно сказати про перекваліфікацію спеціалістів, на яких, так би мовити, немає попиту. Найінтенсивніше нині розвиваються комерційні структури, а їм, відомо, потрібні не бібліотекарі чи філологи. Тому і перекваліфікуються вчителі і культпрацівники на бухгалтерів або економістів, менеджерів. Не всі, звісно, лише якась частина, та все ж...

Крім цього, в обласній Раді прийнято розпорядження про сприяння молодіжному підприємництву. Сприяння, мається на увазі, у фінансуванні, сплаті податків тощо. Щодо цього непогано йдуть справи у Радивилівському районі — молоді підприємці там мають добру підтримку від місцевої влади.

Резервування робочих місць — теж одна із складових розв'язання проблеми працевлаштування молодих. Так, скажімо, лише у першому півріччі в області було зарезервовано майже 4 000 робочих місць для юнаків і юнок віком до 21 року...

— Іване Степановичу, а як із випускниками шкіл, профтехучилищ?

— Це також головний біль. Якщо, скажімо, випускників дев'ятих класів можна «охопити» подальшим навчанням — цього року їх набрано до десятих класів майже 90 відсотків, то з випускниками одинадцятих класів справи трохи гірші. Цього року працевлаштовано їх десь у межах 80 відсотків. Отримали робочі місця понад 70 відсотків випускників профтехучилищ. Решта — або на базарі, або в очікуванні, коли з'являтимуться нові робочі місця. Обласній службі зайнятості, одне слово, є широке поле діяльності — орієнтувати, навчати і перенавчати... Змінюється система економічних відносин, змінюються форми власності, а це вимагає, у першу чергу, відповідної психологічної готовності, якої здебільше ще немає. Шлях від «принудиловки» до творчої вільної праці нелегкий. І певні жертви на ньому неминучі — багатьом доведеться спізнати і безробіття, і матеріальну скруту, і духовну також...

— Отже, Іване Степановичу, є нагальна потреба у вихованні молоді, тільки, мабуть, не такому, яке було за радянських часів? Знайома вчителька одного разу сказала, що нам, перш за все молодим, потрібно вчитися... на українців.

— Безперечно. Потрібно формувати (або виправити) свідомість і душі людей. Треба вчити людей жити за законами людяності, а не «класового суспільства». І це покликані робити насамперед школа, технікум, профтехучилище, вуз. Справу національно-патріотичного виховання потрібно підносити на найвищий рівень, бо лише високосвідомі патріоти можуть утвердити свою незалежну державу.

Чи робиться щось у цьому напрямі в нашій області. Безумовно. І немало. В області є багато молодіжних організацій, де наполегливо, як казала та вчителька, вчать на українців. Ось, скажімо, таке. Обласний відділ народної освіти ухвалив: поєднати у школах національно-патріотичне виховання з прищепленням християнської моралі. Основа такого виховання визначається формулою «Бог і Україна». Що це означає — розтлумачувати, мабуть, не потрібно. В області діють Клуб української елітарної молоді, дитяче козацьке товариство, Спілка піонерів Рівненщини... Я вже не кажу про такі впливові виховні чинники, як «Просвіта», Союз українок, «Волинська Січ», Центр патріотично-військового виховання.

Духовне відродження нації іде досить активно, і результати цієї роботи, певен, не забаряться. Шляху назад, у неволю, нам немає. Треба твердо йти вперед...

Записав
Сергій МЕЛЬНИЧУК.

Хроніка, факти, події

• *Кишинів*

Інтерес Вашингтона

Члени делегації держдепартаменту США обговорювали в Молдові можливість активізації ОБСЄ в урегулюванні придністровської проблеми і реалізації угоди про виведення 14-ї армії Росії. Вони зустрілися в Тирасполі з лідером Придністров'я Ігорем Смирновим, іншими керівниками регіону.

Як повідомили в МЗС Молдови, американська делегація, у складі якої постійний представник США в ОБСЄ Сем Браун, детально ознайомилась із ситуацією в країні.

Делегацію прийняли Президент Молдови Мірча Снегур, голова парламенту Петро Лучинський і міністр закордонних справ Михайло Попов.

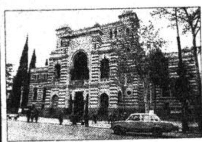
• *Каїр*

Єгипет готовий зачекати, але не довічно

Зобов'язання Ізраїлю підписати Договір про нерозповсюдження ядерної зброї через визначений період часу, наприклад через рік або два, було б прийнятним для Єгипту, заявив міністр закордонних справ АРЄ Амр Муса. Каїр не наполягає на підписанні Ізраїлем документа сьогодні або завтра, однак, коли той зовсім не визначиться з цим питанням, Єгипет залишає за собою право вчинити адекватно, аж до виходу з підписаного ним раніше Договору.

• *Тбілісі*

Офіційних контактів не буде

Місія Євросоюзу в Грузії спростувала повідомлення, які з'явилися в деяких засобах масової інформації, про намір відкрити представництво в Сухумі. Про це йдеться в заяві представника ЄС в Тбілісі. Разом з тим, сказано у документі, члени місії відвідуватимуть столицю Абхазії в зв'язку з питаннями щодо врегулювання грузино-абхазького конфлікту.

• *Бразилія*

Артилерія не мовчить

Перу і Еквадор підписали угоду про припинення вогню у збройному конфлікті, який тривав з 26 січня через спірну прикордонну смугу. Під документом свої підписи поставили також представники Аргентини, Бразилії, Чилі і США — країн—гарантів «Протоколу Ріо-де-Жанейро» від 1942 року, який визначив перуано-еквадорський кордон. А втім, артилерійські обстріли прикордонної території тривають.

• *Токіо*

Улов залежить від Козирєва

Офіційний представник МЗС Японії висловив сумнів з приводу того, що в ході наміченого на початок березня візиту до Токіо міністра закордонних справ Росії Андрія Козирєва вдасться підписати угоду про ведення японськими рибалками промислу у водах довкола Південних Курил на компенсаційній основі. «Консультації з цього питання між відповідними відомствами двох країн тривають, але перейти до етапу офіційних переговорів нам поки не вдалося», — заявив японський дипломат.

За повідомленнями власкорів «ГУ» і зарубіжних інформагентств.

Коментар

На милування — нема силування

Дещо про догми, яким ніхто вже не вірить

Президент США Б. Клінтон надіслав до Брюсселя для ознайомлення послам країн—членів Північноатлантичного альянсу листа про нові підходи до питання розширення НАТО. Цим господар Білого дому прагне заручитися підтримкою союзників ще до того, як Вашингтон повідомить Москві про деякі «уточнення до раніше сказаного».

Напевне, нові вітри принесуть офіційне підтвердження процесам, що давно вже відбуваються у всіх на очах. Це буде чи не основний сигнал готовності НАТО ще до кінця століття розглянути бажання низки країн Середньої Європи стати членами натовського клубу.

Зокрема, країни Вишеградської четвірки будь-що прагнуть долучитися до західного співробітництва в галузі безпеки.

Але ж, як нещодавно заявив глава військового відомства Великобританії М. Ріфкінд, «між країнами, які є потенційними членами НАТО, і Росією розташована ще одна група держав, і настане черга розпочати переговори про надання Балтійським країнам і Україні, які лежать на нічийній смузі, гарантій з боку НАТО». Якої тактики при цьому може дотримуватися Україна? Міністр закордонних справ України Г. Удовенко не раз наголошував, що, розуміючи західноєвропейські тенденції останнього часу, наша країна усвідомлює небезпеку опинитися в якості «буферної» держави. Такий статус навряд чи може задовольнити молоду державу, і її позиція щодо цього питання має бути вивірена.

Київ активно співпрацює в рамках «Партнерства заради миру». Проте відомо, що наша країна проголосила себе позаблоковою. Але не виключено, що зміна геополітичної ситуації в Європі сягне тієї межі, за якою Україні, на думку одного з «моторів» української дипломатії Б. Тарасюка, треба буде повернутися до визначення свого ставлення до принципу неучасті у військових блоках.

Нині на постімперському просторі представники політичної еліти деяких країн чомусь намагаються пропонувати схеми розв'язання проблем, які нагадують якщо не догми, то заскорузлі стереотипи. Наприклад, замість того, щоб допомагати один одному зміцнювати державність, країнам СНД пропонують якомога швидше об'єднуватися в євразійський союз. У час економічних перетворень замість реалізації вже підписаних домовленостей планують знову створити наддержавний союзний парламент.

Нещодавно перший помічник українського Президента О. Разумков усе закликав російських партнерів налагодити реальне двостороннє співробітництво, і зокрема на рівні фінансово-промислових груп, з чим нібито погоджувався помічник російського Президента Д. Рюриков. Проте трохи раніше Україну чомусь переконували, що її кордони конче мають захищати російські чи якісь інші військовики і це мають бути «зовнішні кордони СНД». Нас кличуть приєднатися до ташкентського Договору про колективну безпеку, де домінує Москва, війська якої воюють на «внутрішньому і зовнішньому фронтах». Складається враження, що Украї... хочуть залякати або підшто... хують... добиватися вступу до НАТО. Хоча Україна, як відомо, ратує саме за створення надійної загальноєвропейської системи безпеки і її політика дуже прагматична і виважена. Ми не маємо нині правових підстав говорити про вступ до НАТО, але плин часу змінює й політичні реалії. А в догми ніхто вже не вірить.

Тарас ПЕТРІВ.

Зашморг для балканських народів

***Радіша Міленкович**, мешканець невеликого села поблизу Белграда, надіслав мені листа. Ми листуємося кілька років. А познайомилися, як то кажуть, на третій території — у Чехії. Кожний їхав у своєму напрямку: я в Україну, що робила перші кроки як незалежна держава, він — до колишньої Югославії, де вже палала війна...*

Пригадую, першого листа Радіша написав трьома мовами: російською, сербохорватською й німецькою. І приписав: «Вибач за таку плутанину, надалі писатиму німецькою, якою володію краще. Хоча прикро за таке непорозуміння між слов'янами».

Конфлікт у колишній Югославії, як і лист мого знайомого, чи не найзаплутаніша проблема для Європи.

Сьогодні європейські політики висловлюють жаль, що світове співтовариство вчасно не звернуло уваги на події у СФРЮ і не запобігло війні. Аналітики ж шукають пояснень, чому криза не була розв'язана на початку.

Потім, зрозуміло, були дії й рішення навздогін, коли маховик війни вже набрав обертів. З червня 1991 року, коли криза досягла точки кипіння, Рада Безпеки ООН прийняла з югославського питання більш як 60 резолюцій.

Потім були миротворчі операції сил ООН, створення «зон безпеки». Врешті зібралася так звана «контактна група» із представників Франції, Німеччини, Великобританії, Росії та Сполучених Штатів. Проте результати її діяльності поки що не дуже відчутні. Пропоновані нею плани примирення, останній з яких звався «Z-4», не змогли задовольнити ворогуючі сторони: хорватів, боснійських і країнських сербів та мусульман. Схоже, що «контактна група» більше дбає про те, як уникнути конфлікту й суперечностей між ЄС і НАТО, з одного боку, та Росією — з другого. Тому вона нездатна ефективно впливати на балканські події.

Що ж до перспектив розв'язання конфлікту в колишній Югославії, то аналітики роблять невтішні висновки: прийнятних варіантів припинення війни майже не залишилось, бо згаяно надто багато часу; водночас можливостей для конструктивних дій тієї ж «контактної групи» дедалі менше.

Світові інформаційні джерела, як і кілька останніх років поспіль, передають із Боснії схожі повідомлення: у цій колишній союзній республіці не припиняються військові сутички, і цими днями 5-й корпус урядових військ здійснив наступ у районі міста Біхач. Плутанина югославського конфлікту залишається зашморгом, який душить народи на Балканах.

Сергій ДАНИЛЕНКО.

На кордоні хмари ходять хмуро...

Хоча демаркаційні роботи на східній ділянці російсько-китайського кордону наближаються до завершення, адміністрація Примор'я наполягає на перегляді цього питання. Так, губернатор Примор'я Євген Наздратенко заявив, що вважає неприпустимим і необгрунтованим кроком рішення уряду РФ про передачу трьох ділянок російської землі загальною площею близько 1,5 тисячі гектарів Китаєві.

Після демаркації кордону Росія практично повністю відрізається від річки Туманган, і КНР отримує більшу частину цієї річки, яка впадає в Японське море. Проте власті Примор'я не залишають спроб змінити ситуацію на користь краю.

Монарх знає, що робить

***Яких** тільки див не приховує в собі «старенька» Європа. І якби такого не було, його треба було б вигадати. Йдеться про Князівство Ліхтенштейн, що зручно розташувалося на березі Рейну між Австрією і Швейцарією.*

Цією суверенною європейською державою з 30 тисячами мешканців й п'ятитисячною столицею Вадуц з початку XVII століття править князівська династія Ліхтенштейнів. За останні п'ять десятиліть вона поступово перетворилося з держави із сільськогосподарською економікою на країну, яка робить гроші, наглядаючи за грошима інших народів. Майже все населення князівства працює в сфері послуг, у комерційній та промисловій сферах.

Ліхтенштейн знаменитий тим, що дохід на душу населення тут — один з найвищих у світі, а податкова політика, проводжувана урядом, вельми ліберальна. Низькі ставки оподаткування приваблюють сюди тисячі прибуткових анонімних холдингових компаній, або так званих компаній «поштова скринька».

Зміни в галузі економіки відбувалися за умов великої політичної стабільності. Але й тут точаться деякі політичні дискусії.

Річ у тім, що монархи Ліхтенштейну належать до тих небагатьох суверенів, які мають реальну політичну владу, тобто такі повноваження, як право розпустити парламент і навіть правити одноосібно. Відповідальність монарха за зовнішню політику Ліхтенштейну закріплено в Конституції.

На практиці це часто закінчується нетривкою рівновагою політичних сил, яка здебільшого залежить від того, як князь, що перебуває при владі, вирішить витлумачити свої спадкові права.

Усього кілька років тому альянс політичних сил у Ліхтенштейні процвітав у мирі і злагоді, але чотирирічне правління 48-річного князя Ганса Адама II, який має економічну освіту, позначалося частими політичними непогодженнями.

«Очевидно, князь має намір розглядати свої конституційні права тільки на користь власного конституційного становища, — заявив Карлхайнц Ріттер, правник, колишній глава парламенту Ліхтенштейну. — Якщо справа дійсно полягає в тому, тоді, безперечно, треба шукати компромісу».

Перші неузгодження виникли ще у жовтні 1992 року, коли князь пригрозив розпустити уряд за те, що він знехтував його побажання щодо строків голосування з проблеми вступу Ліхтенштейну до Європейського Співтовариства і шести держав, які входять до Європейської асоціації вільної торгівлі.

У розпалі кризи монарх виявив, що сам є предметом глузувань людей на вулицях, невдоволених його незграбним, на їхню думку, втручанням у політику. Такі сцени — рідкість у цій маленькій державі.

Ганс Адам II неодноразово заявляв, що він може залишити родовий замок і жити за кордоном, якщо матиме місце спроба послабити монархію. Деякі спостерігачі побоюються, що такий жест скомпрометує престиж економічно стабільного Ліхтенштейну як країни надзвичайно стійкої в економічному відношенні.

А поки що князь упевнено править, піддані його задоволені життям, а монархія процвітає.

Олександра БОЙКО.

ДЕРЖАВА І ПРАВО

БЕЗ ПОДВІЙНИХ СТАНДАРТІВ

НА ПОЧАТКУ лютого у Страсбурзі відбулася сесія Парламентської Асамблеї Ради Європи з питання заявки Росії на членство в Раді Європи у світлі ситуації в Чечні. На ній виступили народні депутати України Сергій Головатий і Євген Мармазов, які в складі парламентської делегації побували у Страсбурзі.

Пропонуємо читачам виступи українських парламентаріїв.

Сергій ГОЛОВАТИЙ:

Я не помилюся, коли скажу, що трагедія чеченського народу є найбільшою на радянській, чи пострадянській, території за період після другої світової війни. Жодна інша нація у цьому регіоні не підлягала такому жорстокому нападу і не ставилася перед необхідністю боротися за своє життя і право існувати, як чеченська.

Можливо, не всі погодяться з моїми словами, але в будь-якому випадку я буду максимально відвертим і щирим.

Сьогоднішнє рішення Парламентської Асамблеї Ради Європи може мати вирішальне значення не лише для обговорюваного питання, для долі чеченського народу, не лише для Росії, а й для Ради Європи. Я думаю, надіюся і вірю, що Парламентська Асамблея виявить мудрість, справедливість, рішучість і жорсткість своєї позиції.

Рішення, що має бути ухвалене сьогодні, має засудити російську політику геноциду стосовно чеченського народу.

Так, я оцінюю цю політику як політику геноциду того ж гатунку, що і політика нацистської Німеччини стосовно ряду європейських народів. Єдина відмінність між нацистською політикою та сучасною російською полягає у тому, що Німеччина не стріляла і не бомбардувала свої власні міста і села, як це робить Росія.

Україні політика геноциду дуже добре відома, через штучний голод, організований московським режимом у 1932-33 роках на українській землі, під час якого більш як 10 мільйонів українців померло з голоду.

Політика московського режиму, агресія або окупація також відомі в Україні, коли у 20-х роках більшовицька Росія напала на Україну і встановила комуністичний режим для збереження у такий спосіб цілісності території царської Росії.

Все, що було зроблено і що робиться у Чечні, підтверджує, що політика Москви або російського режиму має спільні риси, незалежно від того, хто є правителем — Петро Великий, Ленін, Сталін, Брежнєв, Горбачов чи Єльцин. Це політика імперіалістичної держави, що не бажає втілювати принципи демократії і міжнародного права на своїй території.

Чеченському народу має бути надано можливість вільно влаштовувати власне життя. Чеченський народ не стріляв у росіян і не бомбардував російські міста та села. Народ Чечні просто не брав участі у прийнятті російської Конституції (1993 року) та у виборах Президента і парламенту Росії. Це є єдиним і найбільшим «гріхом» народу Чечні.

Але ж це — воля народу, всієї нації, навіть якщо вона мала. Усі народи, усі нації світу повинні бути вільними. Право на вільне життя дано їм Богом, ніхто не може позбавляти їх цього. Навіть Росія.

Ось чому російську агресію слід зупинити. Усі російські військові формування повинні бути негайно виведені з Чечні. Майбутнє Чечні слід визначити у мирний спосіб і самими чеченцями, як гарантує Статут ООН, відповідні європейські документи та міжнародне право.

Європейські країни повинні пам'ятати: «Сьогодні — Чечня, завтра — можливо, Крим (Україна), а післязавтра — може, і вся Європа». Але тоді вже буде пізно щось вирішувати.

Євген МАРМАЗОВ:

В Україні з великим занепокоєнням продовжують стежити за розвитком трагічних подій у Чеченській Республіці.

Офіційну позицію України стосовно подій у Чечні викладено в Заяві уряду та Зверненні Верховної Ради України до Державної Думи і Ради Федерації Росії. Вона полягає в тому, що врегулювання чеченської кризи має відбуватися в рамках збереження територіальної цілісності Російської Федерації й у відповідності з російською Конституцією. Водночас із цим наша країна підкреслювала однозначну прихильність до мирних політичних засобів урегулювання конфлікту.

Методи, до яких вирішив удатися уряд Росії в Чечні, викликають тільки жаль.

У цьому зв'язку ми поділяємо стурбованість європейських парламентаріїв численними жертвами серед мирного населення в Чеченській Республіці, що ставить під сумнів додержання урядом Російської Федерації принципу захисту прав людини, у тому числі основоположного — права на життя. Жодних виправдань пролитій крові мирного населення бути не може.

В цьому контексті захист прав людини, відповідно до загальновизнаної міжнародної практики, не може вважатися виключно внутрішньою справою тієї чи іншої держави. Ми гадаємо, що тут своє слово має сказати Рада Європи, оскільки чеченська криза безпосередньо пов'язана з питанням прийняття Росії у члени цього авторитетного європейського форуму.

Не можна не погодитись зі словами прем'єр-міністра Франції пана Балладюра: «Європа стає еталоном додержання прав людини завдяки Раді Європи». І це справді так.

Народи Європейського континенту покладають великі надії на Раду Європи у справі здійснення демократичних перетворень, у тому числі й запобігання порушенням прав людини.

Тим часом неупереджений спостерігач не може пройти повз той факт, що відверто силове розв'язання чеченської проблеми є логічним продовженням тих методів політичної боротьби в Росії, на які Кремль зробив ставку в жовтні 1993 року.

На жаль, реакція міжнародного співтовариства в ті дні (особливо офіційних кіл США і Західної Європи) дала привід для звинувачень Заходу в застосуванні «подвійних стандартів» до проблеми демократії та прав людини в регіонах, розташованих за його межами. Але ж тоді перед очима всього світу було танками розстріляно законно обраний парламент Росії.

Ось чому хотілося б, щоб Рада Європи та її Парламентська Асамблея використали всю свою вагу з метою твердого і послідовного втілення в життя засад і норм демократичного суспільства у ставленні до всіх конфліктів, які виникають у світі, в тому числі у державах, котрі з'явилися після розпаду СРСР, незалежно від того, які сторони у цих конфліктах задіяні.

Гадаємо, що мета утвердження справжньої демократії, тобто народовладдя, яке грунтується на верховенстві Закону, є пріоритетною, і жодні інші цілі й мотиви, чи то ринкові реформи, свобода підприємництва або інвестиції, не можуть стояти вище за цю мету.

Що ж стосується прийняття Росії до Ради Європи, то справді, без такої великої країни, як Росія, Європа буде не цілісною, а розколотою. І не виключене поновлення протистояння на континенті, від якого ми віддалилися після закінчення холодної війни.

Але сьогодні, безперечно, у світлі чеченських подій, годі й говорити про прийняття. Ми підтримуємо проект рішення Асамблеї про призупинення процедури розгляду заявки Росії на вступ до Ради Європи, аж поки в цій країні не буде створено умови, що відповідають основоположним принципам Ради Європи.

Чи існують у Росії сили, здатні забезпечити виконання цих умов? Існують. Це — російський парламент, який з перших же днів воєнного конфлікту посів критичну позицію щодо дій виконавчої влади Федерації в Чечні і робив неодноразові спроби врегулювати конфлікт мирними засобами. Це — численні засоби масової інформації, що дають безсторонню об'єктивну картину того, що відбувається. Це, певен, — більшість народу Росії, що засуджує масове кровопролиття, порушення прав людини в Чечні.

Все це дає надію, що в Росії вже найближчим часом буде забезпечено необхідні правові передумови для майбутнього вступу до Ради Європи.

У боротьбі за державну владу не забуваймо про місцеве самоврядування

ЗАВЕРШУЄ роботу погоджувальна комісія з проекту Закону про владу. Пропонований нею документ істотно відрізняється від початкового президентського варіанта, що ставить під сумнів цілковиту підтримку його безумовними прибічниками Л. Кучми. При цьому новий проект не такий вже й «антипрезидентський», щоб його беззастережно підтримали прибічники «лівих» сил у парламенті. Отже шанси на прийняття Закону Верховною Радою досить невеликі, а на прийняття конституційною більшістю — й зовсім малі. Яке ж коригування може підвищити ці шанси?

Спочатку — два зауваження загального плану. Як мені здається, оптимальною була б назва «Закон про основи державної влади й місцевого самоврядування». Саме про основи, бо нюанси стосовно діючих сил і осіб цього закону ще уточнюють і їх уточнюватимуть іншими законами. А раз можливі уточнення — більше шансів на компроміс.

Судячи з результатів роботи погоджувальної комісії, вона взяла курс на створення в законі розумного балансу між Верховною Радою і Президентом. В результаті ми напевне можемо вийти на модель президентсько-парламентської республіки. А от запропонована структура виконавчої вертикалі і розмежування повноважень державної влади (Адміністрації) і місцевого самоврядування (Ради), як на мене, не досить переконлива.

Що ж до виконавчої вертикалі, то її доцільно подовжити до базового рівня (місто, село). Адже представники державної влади потрібні тут не менше, ніж будь-де. (Питання про процедуру призначення на цьому рівні не складніше за інші, вже розв'язані проектом закону). Причому обирати у виконавчій вертикалі слід тільки її главу — Президента. А глави адміністрацій — це призначувані державні службовці, які відповідають перед Президентом і проводять його політику.

Окрім того, за посадою вони здійснюватимуть керівництво реалізацією муніципальних програм. А от накреслюватимуть і фінансуватимуть ці програми Ради — органи місцевого самоврядування. У газетній статті недоцільно перелічувати всі функції місцевого самоврядування. Згадаю лише основні: шкільна освіта, охорона здоров'я, культура, комунальне господарство, частково землевпорядкування, архітектура, екологія. І не треба винаходити велосипед — функції ці схожі в більшості цивілізованих країн.

І ще один — надзвичайно важливий! — аспект. Ефективність виконання будь-яких функцій, програм, дій визначена наявністю можливостей і передовсім стабільністю фінансової бази. На жаль, бюджети місцевих Рад вкотре опинилися у підвішеному стані. Навіть сьогодні Кабінет міністрів не подав на розгляд Верховної Ради проект державного бюджету. Що новий рік для уряду — завжди несподіванка, зрозуміло всім, але чому при цьому мають страждати місцеві Ради?

Переконаний, що має бути фіксована відсоткова планка, нижче за яку місцеві бюджети не опускатимуться. Гадаю, що в областях має залишатися не менш як 70 відсотків загального обсягу збираних у них податків, у містах і районах — не менш як 60 %, у районах і в селах — не менш як 50 %. А що ми йдемо до ринку, то всім треба звикати жити власним коштом, що, звичайно, не заперечує можливість проведення добровільної узгоджувальної політики державного регулювання. Виконання вказаних нормативів дасть змогу місцевому самоврядуванню стати таким насправді, перетворившись з місцевого безсилоуправління на реальний суб'єкт держави.

І останнє. Комусь здасться, що мої пропозиції суперечливі, але те саме можна сказати й про будь-які інші. Можливо тому й має сенс прийняти закон саме про основи державної влади і місцевого самоврядування. Адже, надії, що одним законом, нехай навіть досить осяжним, ми розв'яжемо більшу частину питань державного будівництва — це, принаймні, омана. Потім визначивши своєрідні «полігони», випробувати різні варіанти, що дасть змогу уникнути помилок і неврахованих наслідків у масштабах усієї країни. А вже тоді прийняти конкретні закони й остаточно сформулювати систему влади й самоврядування.

Геннадій УГАРОВ,
народний депутат України,
член Комісії з питань економічної політики і управління народним господарством.

Президент і народ України: єдність чи конфронтація?

«З ЗАКОНУ природи людський рід є солідарний; лише на підставі цього закону міг Христос за нас терпіти й умирати, і нам купити Божу благодать»

Андрей Шептицький.

Звертаючись до громадян Української держави у своєму виступі на Міжнародному симпозіумі з проблем формування в Україні фондового ринку 26 січня 1995 року, Президент України Леонід Кучма сказав: «Давайте разом все зробимо, щоб повною мірою реалізувати... можливості» реального відродження нашої економіки. Що саме треба зробити громадянам України, Леонід Кучма виклав у своєму виступі, сподіваючись, що реалізація його безальтернативного бачення ходу економічних перетворень дозволить «вирішити те, що завжди було не під силу адміністративній системі — з одного боку, повернути економіку до потреб споживача, примусити її ефективно працювати на його потреби, з іншого — урівноважити попит та пропозицію, наситити ринок якісною продукцією». Пересічний громадянин повністю погоджується з необхідністю реформування економіки держави для досягнення сформульованих завдань, але він очікує від Президента чіткої програми шляхів реформування, оскільки, за словами Леоніда Кучми, «успіх в кінцевому підсумку визначатиметься здатністю Президента, владних структур консолідувати найбільш дієздатні сили суспільства, сконцентрувати їх виробничий та інтелектуальний потенціал на здійсненні наміченого». Здатність владних структур до цього визначатиметься успішністю побудови ними ринкового середовища, яке є, як відомо, альтернативою тотального адміністративного середовища. Саме ідеями розбудови ринкового середовища і пройнято виступ Леоніда Кучми.

ШИРОКА залежність економічних перетворень від іноземних інвестицій може привести до втрати економічної незалежності України, на що звернула увагу уряду Верховна Рада.

Якими ж? Оволодіють вони громадянами чи спричинять у суспільстві конфронтацію, яка може стати каталізатором деструктивних процесів у державі? Питання доречне, бо Президент сподівається на базі цих ідей «за будь-яких обставин... зняти протистояння законодавчої та виконавчої гілок влади, знайти цивілізоване подолання протиріч, які тут існують». Чи можливо? Розглянемо.

Пропонуючи суспільству нові економічні ідеї, як наприклад, ідею «ф'ючерних контрактів майбутнього урожаю», Президент оцінює їх як революцію в сфері ринкових (які охоплюють і аграрні відносини) перетворень, яка повинна бути зрозумілою навіть непрофесіоналам. Ці ідеї обгрунтовуються сучасною економічною теорією, за якою основними провідними факторами виробництва є «земля, праця, капітал... і підприємницька активність». По відношенню до останнього фактора, як говорить Президент, «у нашого народу існують невичерпні потенційні можливості». Але судячи із стану справ, вони залишаються на сьогодні невикористаними, оскільки, за констатацією Президента, наша економіка переживає період «найжорстокішої за всю історію нашого народу кризи». Подолати її можна тільки шляхом «утворення бази оновлення інвестиційного процесу», стимулювання праці товаровиробника. Так, праці. Але якої? Адже відомо, що праця буває фізичною і розумовою. І розумова праця завжди передує будь-якій праці по виробленню відповідного товару. Саме тому Президент вважає, «що найбільш перспективними у структурній перебудові є наукомісткі та високотехнологічні галузі виробництва, де ще й сьогодні залишається науково-технічний та інтелектуальний потенціал». І громадяни України, які прагнуть «опанувати перспективи, добре розуміють цю істину».

Щоб інтенсифікувати розумову працю в народному господарстві, слід здійснювати кроки «у розвитку і фінансової стабілізації, і цінової лібералізації, і приватизації». Подібні кроки в реформуванні економіки є об'єктивною передумовою становлення цивілізованого ринку в Україні, який складають фондовий ринок і банківська система — «дві взаємопов'язані структури, які повинні, — як підкреслював Президент у своєму Зверненні до Верховної Ради 11 жовтня 1994 року, — стати локомотивом економічних перетворень». Що це означає в контексті нових економічних ідей Президента? Це означає, що через можливості фінансового ринку «зможуть здійснитися реальні потоки капіталів в найбільш перспективні галузі виробництва, які забезпечать й відповідні структурні зрушення».

Отже, провідною новою економічною ідеєю Президента і його команди є ідея створення такого фінансового механізму, який би забезпечував реформування економіки відповідними коштами. Необхідність створення такого механізму обумовлено тим фактом, що одними монетарними заходами, тобто керованою урядом в певних межах інфляцією, «започаткувати відновлення виробництва, його структурну перебудову неможливо». Інакше кажучи, керована інфляція не може дати кошти для фінансування науково-технічного та інтелектуального потенціалу держави. Тому Президент і заявив: «У нас немає щонайменших підстав розраховувати на державні інвестиції». На що ж тоді розраховувати? На приватний капітал — така відповідь Президента.

У приватного капіталу є дві складові: національна й іноземна. Національний капітал тільки-тільки почав спинатися на ноги. Але в цьому процесі є свої складнощі, які стримують підвищення його ваги в інвестиційному процесі. Перша складність — це втеча вітчизняного капіталу за кордон. У зв'язку з цим Президент і його команда опрацьовують нові, досить важливі кроки, що матимуть за мету надати нові імпульси повернення капіталу, що осів за кордоном (у вищих ешелонах влади називається сума біля 20 мільярдів доларів), бо без вирішення цієї проблеми економіка України не має перспектив. Друга складність — це давно назріле питання про виділення земельних ділянок для енергійного здійснення малої приватизації, стимулювання малого бізнесу. Цей процес уже відбувається, говорить Президент. Але як? Ось один з прикладів того, як це відбувається.

22 грудня 1994 року Верховна Рада України розглядала матеріали, подані Кабінетом Міністрів щодо вилучення 34,2 гектара земель у Держлісгоспі та в інших землекористувачів і надання їх підприємствам, установам та організаціям під будівництво житла, промислових підприємств. Серед них названі малі підприємства «Будкераміка» — 5 га ріллі, «Космос» — 0,15 га, кооператив «Граніт» — 11,6 га, яким земля передається безоплатно. Земля приватизується малим бізнесом, але в бюджет держави не надійде жодної копійки. Ясно, що це не по-господарськи.

На шляху негосподарського використання землі стала Верховна Рада України, яка не прийняла відповідного рішення. Здавалося б, треба підтримати такий зважений державний підхід до основного національного багатства держави. Проте, такий підхід викликав незгоду Президента. Тому «цю недоречність ми маємо на меті найближчим часом виправити». Якщо з позицій прискорення, зауважимо, то національний бюджет знову не дорахується чималих коштів від приватизації земельних ділянок під підприємства малого бізнесу. Проте Президент, незважаючи ні на які протидії відповідних політичних сил, буде діяти саме в цьому напрямі. Чи на користь держави? Судіть самі, шановні читачі.

Таким чином, поза конкуренцією залишається ще одне джерело фінансування економічних перетворень в країні — це іноземний капітал. Він є. Проблема лише в тому, щоб його залучити в Україну. Для цього треба зробити об'єкти господарювання привабливими для іноземного інвестора, тобто треба їх зробити товаром. Зокрема, Президент має намір зробити товаром об'єкти господарювання агропромислового комплексу (який має унікальні потенційні можливості), оскільки цей сектор економіки все більше притягує до себе іноземного інвестора. Товаром треба зробити навіть інтелектуальну власність держави, як запропонував Леонід Кучма 23 червня 1993 року на сесії Верховної Ради України. З цією метою мають бути зняті існуючі обмеження широкого залучення іноземних інвесторів, як говориться в доповіді Президента про Основні засади економічної та соціальної політики, представленій Верховній Раді 11 жовтня 1994 року.

Саме на всебічну товаризацію народного господарства і забезпечення значної участі зарубіжного капіталу в інвестиційному процесі спрямовані нові ідеї реформування економіки Президента. Він взяв усю повноту відповідальності за їх здійснення на себе, запевняючи міжнародну громадськість, що ніколи не відступиться від цього. Таку рішучість можна було б вітати, якби не одна суттєва обставина — це національні інтереси. Широка залежність економічних перетворень від іноземних інвестицій може призвести до втрати економічної незалежності, на що звернула увагу уряду Верховна Рада України. Наприклад, народний депутат Ю. Кармазін подав депутатський запит Президенту України, Голові Верховної Ради і Прем'єр-міністру про необхідність розірвання кабальних угод про іноземний менеджмент. (Так, кабальних. Угоди з міжнародними фінансовими організаціями, як правило, дуже важкі. Наприклад, для України це умови: скорочення дефіциту державного бюджету до 10% за рахунок в тому числі скорочення фінансування соціальних програм, жорсткий контроль, що межує з втручанням у внутрішні справи держави, за ходом економічних перетворень, суворе дотримання співвідношення цін і зарплати 1:0,8 тощо).

Втрата економічної незалежності не може не призупинити державотворчий процес в Україні. Цього народ України допустити не може. Тому і виникає протидія курсу Президента в такому напрямі. Це змушений був визнати і Президент, коли говорив: «Скажу відверто і про те, що у визначеного курсу є багато опонентів». І це природньо, бо вони, за вислов[ом] голови підкомісії Верховної Ра[ди] України з питань державного будівництва О. Масенка, не можуть бути учасниками таємного зговору певних політичних сил, спрямованих на розвал колективної форми господарювання і подальшого зубожіння українського народу. Подібну протидію Президент назвав чистої води політиканством, яке суперечить корінним інтересам держави, оскільки вона хоронить надію на краще майбутнє, на цивілізований розвиток нашої держави. З такою аргументацією Президента ніяк не можна погодитись. І от чому.

Цивілізований розвиток держави може відбуватися тільки в межах Конституції, яка, до речі, зобов'язує Президента виступати гарантом забезпечення прав і свобод громадян, державного суверенітету, додержання Конституції і законів України, проведення її у життя через систему органів державної виконавчої влади. Широка ж товаризація народного господарства, яку проводить Президент зі своєю командою, підриває державний суверенітет і по суті позбавляє Президента функції бути його гарантом. З огляду на це невипадково Президент заявив: «Я, як Президент України, є гарантом цих перетворень». Тобто, по суті, перетворень, які поглиблюють конфронтаційні процеси в суспільстві до небезпечної межі.

Щоб уникнути такого вкрай загрозливого перебігу подій, необхідно терміново прийняти нову Конституцію України, в якій би радикальні економічні перетворення були легітимізовані, що надало б їм справді цивілізованого характеру, а не руйнівного, як це відбувається нині, коли іде деіндустріалізація економіки, її фактичний колапс, за словами Президента.

Ярослав ІЛЬЯСЕВИЧ,
народний депутат України,
Володимир ДОРОШКЕВИЧ,
доцент Українського державного педагогічного університету ім. М. Драгоманова.

Життя Рад

Закон у руках невігласа — як дишло

ПРИКРО, але факт: багато хто не витримує перевірки владою. Осідлавши керівне крісло, вони, на жаль, чомусь починають думати, що є уособленням закону. Хоча насправді підпорядковані йому, як і прості люди. Оте класичне «Я і є закон» виявляється ще досить живуче. Хочу проілюструвати це на конкретному прикладі свого округу. Впевнений, що такі факти не поодинокі. Тож і будемо боротися з ними спільно.

Вирішивши, що він і арбітражний суд це одне й те ж, 4 жовтня минулого року голова Згурівської райради О.Попсуй своїм розпорядженням припинив діяльність СП «Свобода». Згідно зі статутом підприємства, окрім суду, це могли зробити за спільної згоди засновники «Свободи». Але ж ніяк не голова райради.

Закон не дозволяє. Але хіба Олександр Миколайович зважає на це, коли переслідує інші цілі.

СП «Свобода» було зареєстроване 18 травня 1992 року. Засновниками «Свободи» виступили райуправління сільського господарства, заклад Міносвіти, трудовий колектив, який будував цегельний завод (СП — фактично цегельний завод), БМУ-10. Учасниками-дольовиками стали також колгоспи і радгоспи району. Всім їм була потрібна цегла. Проектна потужність майбутнього підприємства планувалась 13,5 млн. штук умовної цегли на рік. Майже через два роки КСП ім. Т.Шевченка, оскільки завод розташовано на землях шевченківців, було переведено з учасників у засновники. На момент згаданого розпорядження О.Попсуя було виконано 65 відсотків будівельно-монтажних робіт.

Оскільки своїми діями голова райради перевищив службові повноваження, то облрада визнала ці дії протизаконними. Проте Олександра Миколайовича вже охопив азарт гравця за ласим шматком (чому це саме так — трохи пізніше) і він пішов далі. Торік перереєстрував СП «Свободу» на СП «Будматеріали». І зробив це без згоди засновників. Навіть заборонив передати телеграму пайовикам, щоб ті були в курсі справ.

Засновниками нового СП стали КСП ім. Т.Шевченка та Київський індустріальний технікум. Незавершений об'єкт з обладнанням було передано на баланс КСП ім. Т.Шевченка. Нагадую, що за реальної вартості об'єкта близько 200 мільярдів крб., внесок шевченківців складав 0,.5 відсотка. Парадокс.

Через обставини, які склалися під тиском О.Попсуя, рада засновників «Свободи», але без відома колгоспів і радгоспів, прийняла рішення ліквідувати «Свободу». Проте трудовий колектив, який будував завод і був одним із засновників, не погодився з цим рішенням. Хіба ж можна віддавати одному господарству те, що нажито іншими, адже колгоспи і радгоспи централізовано через управління сільського господарства виділяли кошти на будівництво заводу. Перекази були цільові. Тож господарства району також мали право голосу при вирішенні цього питання, але їм безпідставно відмовили.

Треба сказати, що така політика щодо СП «Свобода» триває вже давно. Ще 1992 року, як тільки з'явилося СП, одразу розпочалися дистабілізуючі дії з боку керівництва КСП ім. Т.Шевченка і сільської Ради. Приміром, без відома депутатів райради земельну ділянку, де будується завод, із земель запасу віднесли до земель КСП ім. Т.Шевченка. Мовляв, тепер завод наш, оскільки споруджується на нашій землі.

За всім цим стоїть корисливий інтерес О.Попсуя. Річ у тім, що заступником голови правління КСП ім. Т.Шевченка є його брат, який претендує на посаду виконавчого директора СП. Скринька відкривається просто.

Київська обласна прокуратура внесла три протести на дії голови райради. З них задоволено два. О.Попсуй скасував своє розпорядження про припинення діяльності СП «Свобода». Але ж ще досі діють дві ради засновників: СП «Свобода» і СП «Будматеріали» . Постає питання, а чи законно зареєстровано саме СП «Будматеріали», на землях запасу чи КСП ім. Т.Шевченка споруджується завод тощо? Мабуть, варто вже і районній Раді визначитися щодо дій свого голови.

Олександр НІДЗІЄВ,
народний депутат України від Баришівського виборчого округу № 214.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про органи і служби у справах неповнолітніх та спеціальні установи для неповнолітніх

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про порядок введення в дію Закону України «Про органи і служби у справах неповнолітніх та спеціальні установи для неповнолітніх»

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Ввести в дію Закон України «Про органи і служби у справах неповнолітніх та спеціальні установи для неповнолітніх» з 1 лютого 1995 року.

2. Кабінету Міністрів України:

подати до 1 травня 1995 року на розгляд Верховної Ради України пропозиції про приведення законодавчих актів України у відповідність із цим Законом;

привести рішення уряду України у відповідність із Законом України «Про органи і служби у справах неповнолітніх та спеціальні установи для неповнолітніх», забезпечити перегляд і скасування міністерствами, іншими центральними органами державної виконавчої влади України нормативних актів, що суперечать зазначеному Закону;

вирішити до 1 червня 1995 року питання, пов'язані із створенням урядом Автономної Республіки Крим, виконавчими комітетами обласних, міських, районних у містах, районних Рад народних депутатів служб у справах неповнолітніх, в тому числі питання про джерела покриття витрат на їх утримання.

3. Виконавчим комітетам міських (міст обласного підпорядкування) та районних у містах (крім міст Києва і Севастополя) Рад народних депутатів вирішити питання про створення служб у справах неповнолітніх за рахунок коштів місцевих бюджетів.

Голова Верховної Ради України
О.МОРОЗ.

м.Київ, 24 січня 1995 року.

Виходячи з Конституції України та Конвенції ООН про права дитини, цей Закон визначає правові основи діяльності органів і служб у справах неповнолітніх та спеціальних установ для неповнолітніх, на які покладається здійснення соціального захисту і профілактики правопорушень серед осіб, які не досягли вісімнадцятирічного віку.

Розділ I
Загальні положення

Стаття 1. Органи і служби у справах неповнолітніх та спеціальні установи, які здійснюють соціальний захист і профілактику правопорушень серед неповнолітніх

Здійснення соціального захисту і профілактики правопорушень серед неповнолітніх покладається на:

Комітет у справах неповнолітніх Кабінету Міністрів України, служби у справах неповнолітніх уряду Автономної Республіки Крим, виконавчих комітетів обласних, міських, районних у містах, районних Рад народних депутатів;

загальноосвітні школи та професійні училища соціальної реабілітації неповнолітніх органів освіти;

центри медико-соціальної реабілітації неповнолітніх органів охорони здоров'я;

притулки для неповнолітніх служб у справах неповнолітніх;

суди;

кримінальну міліцію у справах неповнолітніх органів внутрішніх справ;

приймальники-розподільники для неповнолітніх органів внутрішніх справ;

виховно-трудові колонії Міністерства внутрішніх справ України.

У здійсненні соціального захисту і профілактики правопорушень серед неповнолітніх беруть участь у межах своєї компетенції інші державні органи, органи місцевого і регіонального самоврядування, підприємства, установи й організації незалежно від форм власності та окремі громадяни.

Стаття 2. Основні принципи діяльності органів і служб у справах неповнолітніх та спеціальних установ для неповнолітніх

Діяльність органів і служб у справах неповнолітніх та спеціальних установ для неповнолітніх здійснюється на принципах:

законності;

застосування переважно методів виховання і переконання, що передбачають вжиття примусових заходів лише після вичерпання всіх інших заходів впливу на поведінку неповнолітніх;

гласності, тобто систематичного інформування про стан правопорушень серед неповнолітніх, роботу Комітету і служб у справах неповнолітніх та спеціальних установ для неповнолітніх у відкритій державній статистиці, засобах масової інформації;

збереження таємниці про неповнолітніх, які вчинили правопорушення і до яких застосувалися заходи індивідуальної профілактики;

неприпустимості приниження честі і гідності неповнолітніх, жорстокого поводження з ними.

Стаття 3. Профілактика правопорушень серед неповнолітніх

Під профілактикою правопорушень серед неповнолітніх слід розуміти діяльність органів і служб у справах неповнолітніх, спеціальних установ для неповнолітніх, спрямовану на виявлення та усунення причин і умов, що сприяють вчиненню неповнолітніми правопорушень, а також позитивний вплив на поведінку окремих неповнолітніх на території України, в її окремому регіоні, в сім'ї, на підприємстві, в установі чи організації незалежно від форм власності, за місцем проживання.

Розділ II
Органи і служби у справах неповнолітніх

Стаття 4. Комітет у справах неповнолітніх і служби у справах неповнолітніх

Комітет у справах неповнолітніх утворюється Кабінетом Міністрів України, служби у справах неповнолітніх — урядом Автономної Республіки Крим, виконавчими комітетами обласних, міських, районних у містах, районних Рад народних депутатів.

Головними завданнями Комітету і служб у справах неповнолітніх є:

розроблення і здійснення самостійно або разом з відповідними державними органами, органами місцевого і регіонального самоврядування, підприємствами, установами та організаціями незалежно від форм власності, громадськими організаціями заходів щодо забезпечення прав, свобод і законних інтересів неповнолітніх, запобігання вчиненню ними правопорушень; контроль за виконанням цих заходів:

координація зусиль органів державної виконавчої влади, органів місцевого і регіонального самоврядування, підприємств, установ та організацій незалежно від форм власності у вирішенні питань соціального захисту неповнолітніх та організації роботи щодо запобігання бездоглядності і правопорушенням серед них;

здійснення контролю за умовами утримання і виховання неповнолітніх у спеціальних установах для неповнолітніх, організацією виховної роботи в навчально-виховних і позашкільних закладах, за місцем проживання;

здійснення контролю за додержанням законодавства про працю неповнолітніх на підприємствах, в установах, організаціях незалежно від форм власності;

ведення державної статистики щодо неповнолітніх відповідно до законодавства України та міжнародних стандартів;

надання органам державної виконавчої влади, органам місцевого і регіонального самоврядування, підприємствам, установам і організаціям, незалежно від форм власності, громадським організаціям, громадянам практичної та методичної допомоги, консультацій з питань соціального захисту і профілактики правопорушень серед неповнолітніх.

Комітет і служби у справах неповнолітніх мають право:

приймати з питань, віднесених до їх компетенції, рішення, які є обов'язковими для виконання органами державної виконавчої влади, органами місцевого і регіонального самоврядування, підприємствами, установами та організаціями незалежно від форм власності, посадовими особами і громадянами;

звертатися у разі порушення прав та інтересів неповнолітніх, а також з питань працевлаштування, подання їм іншої допомоги до відповідних державних органів, органів місцевого і регіонального самоврядування, підприємств, установ і організацій незалежно від форм власності;

перевіряти стан виховної роботи з неповнолітніми в навчально-виховних і позашкільних закладах, за місцем проживання, а також на підприємствах, в установах і організаціях незалежно від форм власності, де працюють неповнолітні;

перевіряти умови утримання і виховання неповнолітніх у спеціальних установах для неповнолітніх;

порушувати перед відповідними органами клопотання про застосування передбачених законодавством санкцій до суб'єктів підприємницької діяльності, засобів масової інформації, які здійснюють продаж порнографічної продукції, пропагують насильство, жорстокість, сексуальну розпусту;

ставити перед відповідними органами державної виконавчої влади, органами місцевого і регіонального самоврядування питання про накладення дисциплінарних стягнень на посадових осіб у разі невиконання ними рішень, прийнятих Комітетом та службами у справах неповнолітніх;

визначати потребу регіонів у створенні та функціонуванні спеціальних установ для неповнолітніх.

Комітет у справах неповнолітніх Кабінету Міністрів України контролює і координує діяльність служб у справах неповнолітніх уряду Автономної Республіки Крим, виконавчих комітетів обласних, Київської та Севастопольської міських Рад народних депутатів.

Служби у справах неповнолітніх уряду Автономної Республіки Крим, виконавчих комітетів обласних, Київської та Севастопольської міських Рад народних депутатів контролюють і координують діяльність служб у справах неповнолітніх виконавчих комітетів районних, районних у містах Києві та Севастополі Рад народних депутатів, а також подають їм та службам у справах неповнолітніх виконавчих комітетів міських (міст обласного підпорядкування), районних у містах та районних Рад народних депутатів практичну і методичну допомогу, узагальнюють і поширюють позитивний досвід роботи.

Центральні та місцеві органи державної виконавчої влади, органи місцевого і регіонального самоврядування, підприємства, установи та організації незалежно від форм власності, посадові особи зобов'язані у визначений Комітетом і службами у справах неповнолітніх термін повідомляти про заходи, вжиті на виконання прийнятих рішень.

Штатна чисельність працівників районних і міських служб у справах неповнолітніх установлюється залежно від кількості неповнолітніх, які проживають у районі, місті (один працівник служби на 2—3 тис.неповнолітніх у районах та на 5—6 тис.у містах і районах у містах).

Комітет і служби у справах неповнолітніх мають права юридичної особи, власний бланк, печатку із зображенням Державного герба України та своїм найменуванням.

Стаття 5. Кримінальна міліція у справах неповнолітніх

Кримінальна міліція у справах неповнолітніх є складовою частиною кримінальної міліції органів внутрішніх справ і створюється на правах самостійного підрозділу в головних управліннях Міністерства внутрішніх справ України в Криму, місті Києві, Київській області, управліннях Міністерства внутрішніх справ України, міста Севастополя, областей, управліннях внутрішніх справ Міністерства внутрішніх справ України на транспорті та Міністерстві внутрішніх справ України.

Кримінальна міліція у справах неповнолітніх зобов'язана:

проводити роботу щодо запобігання правопорушенням неповнолітніх;

виявляти, припиняти та розкривати злочини, вчинені неповнолітніми, вживати з цією метою оперативно-розшукових і профілактичних заходів, передбачених чинним законодавством;

розглядати у межах своєї компетенції заяви і повідомлення про правопорушення, вчинені неповнолітніми;

здійснювати досудову підготовку матеріалів про правопорушення, вчинені неповнолітніми, провадити дізнання в межах, визначених кримінально-процесуальним законодавством;

виявляти причини та умови, що сприяють вчиненню правопорушень неповнолітніми, вживати в межах своєї компетенції заходів до їх усунення; брати участь у правовому вихованні неповнолітніх;

розшукувати неповнолітніх, які залишили сім'ї, навчально-виховні заклади (бродяжать) та спеціальні установи для неповнолітніх;

виявляти дорослих осіб, які втягують неповнолітніх у злочинну діяльність, проституцію, пияцтво, наркоманію та жебрацтво;

виявляти осіб, які займаються виготовленням та розповсюдженням порнографічної продукції, видань, що пропагують насильство, жорстокість, сексуальну розпусту;

вести профілактичний облік неповнолітніх правопорушників, інформувати відповідні служби у справах неповнолітніх про необхідність застосування до них захисних заходів;

повертати до місця постійного проживання, навчання або направляти до спеціальних установ для неповнолітніх у термін не більше восьми годин з моменту виявлення неповнолітніх, які були підкинуті, або які заблукали чи залишили сім'ю або навчально-виховні заклади;

викликати неповнолітніх, їх батьків (усиновителів) або опікунів (піклувальників), а також інших осіб у справах та інших матеріалах про правопорушення та у разі ухилення без поважних причин від явки за викликом піддавати їх приводу;

відвідувати неповнолітніх правопорушників за місцем їх проживання, навчання, роботи, проводити бесіди з ними, їх батьками (усиновителями) або опікунами (піклувальниками);

отримувати від підприємств, установ та організацій незалежно від форм власності відомості, необхідні у зв'язку з матеріалами про правопорушення, що перебувають у її провадженні;

затримувати і тримати у спеціально відведених для цього приміщеннях неповнолітніх віком до 15 років, які залишилися без опіки, — на період до передачі їх законним представникам або до влаштування у встановленому порядку, а неповнолітніх, які вчинили правопорушення до досягнення віку, з якого за такі діяння особи підлягають кримінальній відповідальності, — до передачі їх законним представникам або до направлення до приймальників-розподільників, але не більш як на вісім годин;

здійснювати згідно з чинним законодавством гласні та негласні оперативно-розшукові заходи з метою розкриття злочинів, скоєних неповнолітніми або за їх участю;

вести облік осіб, які втягують неповнолітніх в антигромадську діяльність;

проводити обшуки, вилучення та інші слідчі дії відповідно до кримінально-процесуального законодавства;

проводити за наявності законних підстав огляд неповнолітніх, речей, які є при них, транспортних засобів,

вилучати документи і предмети, що можуть бути речовими доказами правопорушення або використані на шкоду їх здоров'ю;

складати протоколи про адміністративні правопорушення неповнолітніх, а також їх батьків (усиновителів) або опікунів (піклувальників), які не виконують обов'язків щодо виховання і навчання неповнолітніх;

вносити підприємствам, установам та організаціям незалежно від форм власності обов'язкові для розгляду подання про необхідність усунення причин та умов, що сприяють вчиненню правопорушень неповнолітніми;

доставляти в органи внутрішніх справ на строк до трьох годин неповнолітніх, які вчинили адміністративне правопорушення, але не досягли віку, з якого настає адміністративна відповідальність, для встановлення особи, обставин вчинення правопорушення та передачі їх батькам чи особам, які їх замінюють.

Кримінальна міліція у справах неповнолітніх виконує й інші обов'язки та має інші права,

(Закінчення на 8-й стор.).

Про органи і служби у справах неповнолітніх та спеціальні установи для неповнолітніх

(Початок на 7-й стор.).

передбачені чинним законодавством.

Положення про кримінальну міліцію у справах неповнолітніх затверджується Кабінетом Міністрів України.

Розділ III
Суди

Стаття 6. Суди

Суди розглядають справи:

щодо неповнолітніх, які вчинили злочини;

щодо неповнолітніх, які вчинили адміністративні правопорушення у віці від 16 до 18 років;

про поміщення неповнолітніх правопорушників до приймальників-розподільників для неповнолітніх;

про адміністративну відповідальність батьків (усиновителів) або опікунів (піклувальників) неповнолітніх за невиконання ними своїх обов'язків щодо виховання і навчання дітей;

про обмеження батьків у дієздатності, відібрання дітей та позбавлення батьківських прав, виселення осіб, позбавлених батьківських прав, якщо їх спільне проживання з дітьми, щодо яких вони позбавлені батьківських прав, неможливе;

про поновлення батьківських прав і розв'язання спорів між батьками щодо місця проживання неповнолітніх;

щодо інших питань, пов'язаних з особистими і майновими правами неповнолітніх.

Справи, зазначені у частині першій цієї статті, розглядаються спеціально уповноваженими на те суддями (складом суддів).

При судах створюється інститут судових вихователів для здійснення контролю за виконанням рішень щодо неповнолітніх, який діє згідно з положенням, яке затверджується Верховним судом України, Міністерством юстиції України, Міністерством освіти України.

Розділ IV
Спеціальні установи для неповнолітніх

Стаття 7. Приймальники-розподільники для неповнолітніх

Приймальники-розподільники для неповнолітніх створюються в Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі і підпорядковуються органам внутрішніх справ.

У приймальники-розподільники можуть бути доставлені неповнолітні віком від 11 до 18 років на термін до 30 діб, які:

вчинили правопорушення до досягнення віку, з якого за такі діяння особи підлягають кримінальній відповідальності, якщо є потреба негайно ізолювати їх (за постановою органу дізнання, слідчого, санкціонованою прокурором, або за постановою суду);

згідно з рішенням суду направляються у спеціальні установи для неповнолітніх;

самовільно залишили спеціальний навчально-виховний заклад, де вони перебували.

Не підлягають поміщенню у приймальники-розподільники неповнолітні, які перебувають у стані алкогольного або наркотичного сп'яніння, психічно хворі з вираженими симптомами хвороби, неповнолітні, які вчинили правопорушення у віці, з якого за такі діяння можлива кримінальна відповідальність, крім випадків припинення кримінальної справи і направлення винних осіб у спеціальні установи для неповнолітніх за рішенням суду.

Посадові особи приймальників-розподільників для неповнолітніх мають право:

вимагати від підприємств, установ та організацій незалежно від форм власності відомості, необхідні для влаштування неповнолітніх, установлення їх особи, з'ясування причин бездоглядності та вчинення правопорушень;

викликати у разі самовільного залишення неповнолітніми загальноосвітньої школи або професійного училища соціальної реабілітації, інших спеціальних установ для неповнолітніх їх батьків (усиновителів) або опікунів (піклувальників) і представників цих закладів для повернення неповнолітніх у сім'ю або зазначені заклади;

проводити у разі наявності інформації про зберігання неповнолітніми заборонених речей особистий огляд неповнолітніх, їх речей, посилок, передач, а також спальних та інших приміщень із складанням протоколу про результати огляду.

Стаття 8. Загальноосвітні школи та професійні училища соціальної реабілітації

Загальноосвітні школи та професійні училища соціальної реабілітації є спеціальними навчально-виховними закладами для неповнолітніх, які потребують особливих умов виховання. До цих закладів можуть направлятися особи, які вчинили злочин у віці до вісімнадцяти років або правопорушення до виповнення віку, з якого настає кримінальна відповідальність.

Основними завданнями загальноосвітніх шкіл і професійних училищ соціальної реабілітації є:

створення належних умов для життя, навчання і виховання учнів, підвищення їх загальноосвітнього і культурного рівня, професійної підготовки, розвитку індивідуальних здібностей і нахилів, забезпечення необхідної медичної допомоги;

забезпечення соціальної реабілітації учнів, їх правового виховання та їх соціального захисту в умовах постійного педагогічного режиму.

До загальноосвітніх шкіл соціальної реабілітації направляються за рішенням суду неповнолітні віком від 11 до 14 років, а до професійних училищ соціальної реабілітації — віком від 14 років.

Неповнолітні утримуються у зазначених школах і професійних училищах соціальної реабілітації у межах встановленого судом терміну, але не більше трьох років

У загальноосвітніх школах соціальної реабілітації неповнолітні можуть утримуватися у виняткових випадках до досягнення ними 15 років, а у професійних училищах соціальної реабілітації — до досягнення 19 років, якщо це необхідно для завершення навчального року або професійної підготовки.

Учні загальноосвітніх шкіл соціальної реабілітації, яким виповнилося 15 років, але вони не стали на шлях виправлення, за рішенням суду за місцезнаходженням зазначеного закладу можуть бути переведені до професійного училища соціальної реабілітації. Це переведення може здійснюватися у межах терміну, встановленого рішенням суду, що застосував примусовий захід виховного характеру, але не більше трьох років.

Звільнення учнів із навчально-виховних закладів соціальної реабілітації проводиться достроково або після закінчення терміну перебування.

Неповнолітні, звільнені із загальноосвітніх шкіл соціальної реабілітації, направляються директором школи до батьків (усиновителів) або опікунів (піклувальників), а ті, які не мають батьків (усиновителів) або опікунів (піклувальників), — до відповідних навчально-виховних закладів загального типу.

Неповнолітні, звільнені з професійних училищ соціальної реабілітації, направляються директором училища, як правило, за місцем проживання для працевлаштування за набутою спеціальністю, а в окремих випадках — до іншої місцевості за умови письмового підтвердження відповідної служби у справах неповнолітніх або державної служби зайнятості про можливість працевлаштування та забезпечення житлом неповнолітнього у цій місцевості.

Дострокове звільнення неповнолітніх із загальноосвітніх шкіл та професійних училищ соціальної реабілітації провадиться судом за місцезнаходженням закладу за клопотанням ради школи чи училища.

Зазначені заклади створюються у встановленому порядку окремо для хлопців і дівчат. Загальноосвітні школи соціальної реабілітації підпорядковуються Міністерству освіти Автономної Республіки Крим, управлінням освіти виконавчих комітетів обласних, Київської і Севастопольської міських Рад народних депутатів, а професійні училища соціальної реабілітації Міністерству освіти України. Загальноосвітні школи соціальної реабілітації створюються в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі; професійні училища соціальної реабілітації — у регіонах, визначених Комітетом у справах неповнолітніх Кабінету Міністрів України та Міністерством освіти України.

Стаття 9. Центри медико-соціальної реабілітації неповнолітніх

Центри медико-соціальної реабілітації неповнолітніх створюються в державній системі охорони здоров'я за визначенням Комітету у справах неповнолітніх Кабінету Міністрів України і Міністерства охорони здоров'я України для неповнолітніх, які вживають алкоголь, наркотики, а також для неповнолітніх, які за станом здоров'я не можуть бути направлені до загальноосвітніх шкіл та професійних училищ соціальної реабілітації.

Основними завданнями центрів медико-соціальної реабілітації є створення умов і забезпечення лікування неповнолітніх від алкоголізму, наркоманії, токсикоманії та їх психосоціальна реабілітація і корекція.

До центрів медико-соціальної реабілітації направляються неповнолітні віком від 11 років на підставі висновку медико-експертної комісії.

Неповнолітні перебувають у центрах медико-соціальної реабілітації протягом терміну, необхідного для лікування, але не більше двох років.

Питання про перебування неповнолітнього у центрі медико-соціальної реабілітації розглядається керівництвом центру на підставі прохання, поданого батьками (усиновителями) чи опікунами (піклувальниками) за згодою неповнолітнього.

Центри медико-соціальної реабілітації неповнолітніх мають права юридичної особи, власний бланк, печатку із зображенням Державного герба України та своїм найменуванням.

Положення про центри медико-соціальної реабілітації неповнолітніх затверджується Кабінетом Міністрів України.

Стаття 10. Виховно-трудові колонії Міністерства внутрішніх справ України

Виховно-трудові колонії Міністерства внутрішніх справ України — це установи, в яких відбувають покарання неповнолітні віком від 14 років, засуджені до позбавлення волі.

Організація та діяльність виховно-трудових колоній регламентується виправно-трудовим законодавством України.

Стаття 11. Притулки для неповнолітніх служб у справах неповнолітніх

Притулки для неповнолітніх створюються службами у справах неповнолітніх відповідно до соціальних потреб кожного регіону для тимчасового розміщення в них неповнолітніх віком від 3 до 18 років, які потребують захисту держави (заблукали; були покинуті; залишилися без батьківської опіки; залишили сім'ю чи навчально-виховні заклади; вилучені судами із сім'ї; самі звернулися за допомогою до адміністрації притулку).

Притулки для неповнолітніх можуть також створюватися за погодженням із службами у справах неповнолітніх, підприємствами, установами та організаціями незалежно від форм власності, громадськими організаціями та громадянами.

Термін перебування неповнолітнього у притулку залежить від конкретних обставин, але не може перевищувати 30 діб.

Не підлягають розміщенню у притулках неповнолітні, які перебувають у стані алкогольного або наркотичного сп'яніння, психічно хворі з вираженими симптомами хвороби, а також ті, які вчинили правопорушення і щодо яких є відомості про винесення компетентними органами чи посадовими особами рішення про затримання, арешт або поміщення до приймальника-розподільника для неповнолітніх.

Основними завданнями притулків для неповнолітніх є створення належних житлово-побутових та психологічних умов для забезпечення нормальної життєдіяльності неповнолітніх, тимчасово відчужених від сім'ї, сприятливих умов розвитку за місцем роботи, а також надання їм можливостей для навчання, праці, змістовного дозвілля.

Посадові особи притулків для неповнолітніх:

надають неповнолітнім кваліфіковані та різнобічні (психологічні, педагогічні, медичні, юридичні) консультації залежно від конкретних причин соціальної дискомфортності;

сприяють у прийнятті рішення про зміну або створення нових умов життєдіяльності неповнолітніх у сім'ї, навчально-виховних закладах, за місцем роботи та в інших сферах;

порушують клопотання про застосування заходів громадського впливу, притягнення до кримінальної, адміністративної чи майнової відповідальності батьків (усиновителів) або опікунів (піклувальників), які нехтують правами, інтересами неповнолітніх, провокують їх асоціальну поведінку, самовільне залишення сім'ї, навчально-виховних закладів, створюють загрозу їх здоров'ю та інтелектуальному розвитку.

Притулки для неповнолітніх користуються правами юридичної особи, мають власний бланк, печатку із зображенням Державного герба України та своїм найменуванням.

Положення про притулки для неповнолітніх затверджується Кабінетом Міністрів України.

Розділ V
Фінансове та кадрове забезпечення органів і служб у справах неповнолітніх та спеціальних установ для неповнолітніх

Стаття 12. Джерела і порядок фінансування органів і служб у справах неповнолітніх та спеціальних установ для неповнолітніх

Фінансування діяльності органів і служб у справах неповнолітніх та спеціальних установ для неповнолітніх здійснюється за рахунок коштів державного і місцевих бюджетів, позабюджетних та інших фондів, що утворюються з добровільних внесків підприємств, установ та організацій незалежно від форм власності, громадських організацій, громадян.

Стаття 13. Матеріально-побутове і медичне забезпечення неповнолітніх у спеціальних установах для неповнолітніх

Особам, поміщеним у приймальники-розподільники для неповнолітніх, загальноосвітні школи і професійні училища соціальної реабілітації, центри медико-соціальної реабілітації неповнолітніх, виховно-трудові колонії та притулки для неповнолітніх, створюються належні житлово-побутові умови відповідно до встановлених правил санітарії та гігієни.

Неповнолітні забезпечуються харчуванням, одягом, взуттям, предметами для навчання і дозвілля, а також комунально-побутовими послугами згідно з нормативами, затвердженими Кабінетом Міністрів України.

Лікувально-профілактична та санітарно-протиепідемічна робота у зазначених закладах організується і проводиться відповідно до законодавства про охорону здоров'я.

Часткове відшкодування витрат на утримання неповнолітніх у приймальниках-розподільниках для неповнолітніх, загальноосвітніх школах і професійних училищах соціальної реабілітації, центрах медико-соціальної реабілітації неповнолітніх здійснюється за рахунок батьків (усиновителів) або опікунів (піклувальників) у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Стаття 14. Кадрове забезпечення діяльності органів і служб у справах неповнолітніх та спеціальних установ для неповнолітніх

З метою належної організації діяльності органів і служб у справах неповнолітніх та спеціальних установ для неповнолітніх держава забезпечує спеціальну підготовку і перепідготовку керівників та фахівців (педагогів, соціальних психологів, соціологів, юристів, медичних працівників і працівників правоохоронних органів).

Розділ VI
Контроль і нагляд за діяльністю органів і служб у справах неповнолітніх та спеціальних установ для неповнолітніх

Стаття 15. Охорона прав неповнолітніх під час здійснення профілактики правопорушень

Неповнолітні, щодо яких здійснювався профілактичний захід або яких він торкнувся, у разі протиправного посягання на їх права, свободу, честь і гідність, заподіяння їм майнової чи іншої шкоди мають право на повне поновлення порушених прав і відшкодування заподіяної шкоди.

Посадові особи, винні у порушенні прав неповнолітніх, заподіянні їм шкоди під час проведення профілактичного заходу, несуть відповідальність на підставах і в порядку, передбачених чинним законодавством.

Стаття 16. Контроль за діяльністю органів і служб у справах неповнолітніх та спеціальних установ для неповнолітніх

Кабінет Міністрів України, уряд Автономної Республіки Крим, виконавчі комітети обласних, міських, районних у містах, районних Рад народних депутатів у межах своєї компетенції здійснюють контроль за діяльністю Комітету у справах неповнолітніх, служб у справах неповнолітніх, кримінальної міліції у справах неповнолітніх, приймальників-розподільників для неповнолітніх, загальноосвітніх шкіл та професійних училищ соціальної реабілітації, центрів медико-соціальної реабілітації, виховно-трудових колоній, притулків для неповнолітніх і подають їм необхідну допомогу.

Стаття 17. Прокурорський нагляд за додержанням цього Закону

Нагляд за додержанням і правильним застосуванням Закону України «Про органи і служби у справах неповнолітніх та спеціальні установи для неповнолітніх» здійснюється Генеральним прокурором України і підпорядкованими йому прокурорами відповідно до Закону України «Про прокуратуру».

Президент України
Л.КУЧМА.

м.Київ, 24 січня 1995 року.

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про стан підготовки та створення сприятливих економічних умов для проведення весняно-польових робіт у 1995 році

Верховна Рада України відмічає, що Кабінетом Міністрів України, рядом міністерств і відомств не вжито своєчасно дійових заходів по підготовці та створенню сприятливих економічних умов для проведення весняно-польових робіт у 1995 році.

Через відсутність механізму забезпечення паритетності цін і індексації продукції, яка реалізована державі в 1994 році, недосконалість фінансово-кредитної та податкової систем переважна кількість господарств і підприємств агропромислового комплексу опинилась в критичному фінансовому становищі, що призвело до неспроможності придбання ними необхідних матеріально-технічних і енергетичних ресурсів.

Урядом і Національним банком України до цього часу не вирішено питання валютного забезпечення придбання паливно-мастильних матеріалів, насіння, мінеральних добрив, хімічних засобів захисту рослин для своєчасного проведення весняно-польових робіт, обсяг яких в порівнянні з прогнозними показниками збільшується на 4,7 млн. га, або майже на третину.

Внаслідок цього під загрозу зриву поставлено виробництво 40 млн. тонн зерна, 35 млн. тонн цукрових буряків, 2,3 млн. тонн насіння олійних культур та створення необхідної кормової бази для тваринництва.

Верховна Рада України **постановляє**:

1. Роботу Кабінету Міністрів України щодо підготовки та створення сприятливих економічних умов для проведення весняно-польових робіт у 1995 році визнати недостатньою.

2. Підтримати пропозиції Кабінету Міністрів України:

до надходження коштів від реалізації продукції, одержаної заготівельними і переробними підприємствами за державним контрактом 1994 року, надати бюджетну позичку в 1995 році сільськогосподарським товаровиробникам для проведення компенсації втрат, зумовлених інфляцією, та забезпечити цільове спрямування зазначених позичкових коштів на спеціальні рахунки товаровиробників з метою фінансування весняно-польових робіт;

установити, що повернення бюджетної позички здійснюється за рахунок коштів, що надходять до спеціальних рахунків від дооцінки залишків зерна, насіння олійних культур, олії та цукру у міру їх реалізації заготівельними, переробними підприємствами і організаціями;

у триденний термін ввести в дію Порядок повернення бюджетної позички, одержаної під державний контракт на сільськогосподарську продукцію у 1994 році;

установити, що закупівля сільськогосподарської продукції, в тому числі зерна в обсязі 10 млн.тонн для державних потреб, а також Державного резервного і елітного насіннєвого фондів, племінної продукції здійснюється за рахунок загальних асигнувань Державного бюджету України на 1995 рік, включаючи кошти, що надходять у рахунок погашення бюджетної позички, одержаної під державний контракт на сільськогосподарську продукцію у 1994 році. Зазначена закупівля здійснюється на умовах форвардного (ф'ючерського) фінансування з частковою авансовою оплатою, але не більше 50 % їх біржової ціни;

провести до 1 квітня 1995 року компенсацію фактичних витрат сільськогосподарських товаровиробників на будівництво у 1994 році об'єктів соціальної сфери;

вирішити питання поставки господарствам в рахунок авансу на сільськогосподарську продукцію в лютому—квітні 1995 року паливно-мастильних матеріалів, мінеральних добрив, пестицидів, запасних частин та насіння сільськогосподарських культур з подальшими розрахунками товаровиробників з постачальниками;

забезпечити безперебійне постачання підприємств—виробників мінеральних добрив, пестицидів, комплектуючих та запасних частин енергоносіями та транспортними послугами з відстроченням сплати штрафів і пені до терміну розрахунків сільськогосподарських споживачів за одержану продукцію;

організувати чітку поставку рухомого складу для перевезення добрив та пестицидів по пред'явленню вантажів без стягнення додаткової оплати;

відповідно до умов надання позики забезпечити відбір, аналіз і фінансування проектів за рахунок коштів реабілітаційного кредиту Міжнародного банку реконструкції і розвитку у розмірі 150 млн.доларів США, визначивши за пріоритет виробництво і поставку сільськогосподарської техніки, запасних частин, паливно-мастильних матеріалів, мінеральних добрив, засобів захисту рослин і тварин та закупівлю насіння сільськогосподарських культур під урожай 1995 року;

установити, що підприємства оптової та роздрібної торгівлі, незалежно від форм власності, всю виручку від реалізації сільськогосподарської продукції та продовольства, придбаних у товаровиробників агропромислового комплексу України, за вирахуванням торгової націнки, не пізніше наступного дня перераховують на рахунки постачальників цієї продукції.

3. Національному банку України, комерційним банкам:

відкрити кредитну лінію для сільськогосподарських товаровиробників для покриття сезонного розриву у витратах на виробництво та надходження виручки від реалізації продукції, робіт і послуг під заставу продукції майбутнього врожаю, в першу чергу для регіонів поліської і гірської зони;

пролонгувати погашення заборгованості по кредитах, наданих сільськогосподарським товаровиробникам та підприємствам переробної промисловості усіх форм власності, підприємствам, які забезпечували товаровиробників нафтопродуктами, запасними частинами і ресурсами під державний контракт, за станом на 1 січня 1995 року на 5 років з погашенням їх рівними частками, починаючи з 1 вересня 1995 року зі сплатою за їх користування в розмірі 10 відсотків річних, включаючи маржу;

не застосовувати штрафні санкції до комерційних банків по прострочених і пролонгованих кредитах, наданих сільськогосподарським товаровиробникам в 1993—1994 роках;

нараховані і не сплачені на 1 січня 1995 року проценти за користування строковими простроченими і пільговими кредитами, а також різниця в процентних ставках по пільгових кредитах, стягнення з сільськогосподарських товаровиробників і підприємств переробної промисловості не підлягають ліквідації і відносяться за рахунок зменшення платежів в бюджет комерційних банків.

4. Звільнити від сплати митних зборів матеріально-технічні ресурси критичного імпорту (сільськогосподарська техніка і запасні частини до неї, вантажні автомобілі і запасні частини до них, обладнання і запасні частини до нього для харчових і переробних підприємств, паливно-мастильні матеріали, посадковий матеріал, насіння сільськогосподарських культур, мінеральні добрива, засоби захисту рослин і тварин, племінна худоба, генетичний матеріал для тварин), які завозяться безпосередньо сільськогосподарськими товаровиробниками.

5. До прийняття Закону України «Про податок на добавлену вартість», установити, що підприємства—виробники сільськогосподарської продукції мають право на відшкодування з Державного бюджету України суми перевищення сплачених податків на добавлену вартість у складі понесених матеріальних витрат над одержаними податками на добавлену вартість у складі ціни реалізації сільськогосподарської продукції. Зазначене відшкодування здійснюється за результатами календарного місяця протягом 20 календарних днів.

6. З метою проведення експорту, в тому числі бартерних товарообмінних операцій, дозволити переробку залишків сировини в господарствах на спирт на давальницьких умовах. При реалізації спирту і продуктів його переробки звільнити сільськогосподарських товаровиробників від сплати акцизного збору при умові придбання матеріально-технічних ресурсів критичного імпорту.

7. Сільськогосподарська продукція та продукція її переробки, яка продана на аукціонах (торгах) за спотовими і форвардними контрактами для реалізації на експорт, продається разом з квотами і ліцензіями.

Копія контракту прирівнюється до реєстраційної картки Міністерства зовнішньоекономічних зв'язків України і є підставою для пропуску через митний кордон.

8. Кабінету Міністрів України, Раді Міністрів Автономної Республіки Крим, місцевим Радам народних депутатів:

організувати з боку промислових підприємств і економічно міцних господарств допомогу сільськогосподарським товаровиробникам у забезпеченні матеріально-технічними ресурсами та проведенні весняно-польових робіт;

забезпечити погашення торговельними підприємствами і організаціями заборгованості за отримані та реалізовані продукцію і продовольство підприємствам харчової і переробної промисловості та сільськогосподарським товаровиробникам.

9. Контроль за виконання цієї Постанови покласти на Першого заступника Голови Верховної Ради України Ткаченка О.М.

Голова Верховної Ради України
О.МОРОЗ.

м.Київ, 14 лютого 1995 року.

Кому живеться весело, привільно в Україні?

***МАТЕРІАЛЬНИЙ** добробут населення залежить від його грошових доходів. Номінальні грошові доходи населення України у грудні 1994 р. порівняно з груднем 1993 р. збільшилися в 4,8 раза і досягли 94,3 трлн. крб. Величину реальних грошових доходів визначають у зіставленні з динамікою цін. Ціни на споживчі товари й послуги торік зросли в 5 разів. Ціни на продукти харчування в грудні проти вересня — підвищились в 3,1 раза. Більш за все подорожчали молочні продукти (в 4,4 раза), м'ясо і жири (в 4,1 раза), крупи (в 3,7 раза).*

У розрахунку на душу населення грошові доходи в грудні 1994 р. склали 1 млн. 812 тис. крб. Само по собі це також ні про що не говорить. Грошові доходи на душу населення необхідно порівнювати з прожитковим мінімумом (межею малозабезпеченості). Офіційний індекс малозабезпеченості з 1.01.1995 р. становить 1,1 млн. крб. Реально межа малозабезпеченості досягла 2 млн. крб. і перевищила цей рубіж. Про це свідчить вартість споживчого кошика. Вартість набору з 22 основних продуктів харчування склала на 4 січня 1995 р. в середньому по Україні в розрахунку на душу населення 2 млн.183 тис.крб. Отже, на початок січня цього року середньостатистичному громадянинові не вистачало 371 тис.крб. для придбання споживчого кошика, не кажучи вже про непродовольчі товари (питома вага вартості яких в загальному обсязі товарообороту постійно падає, в 1994 р. становила 37 %). Мова йде про середні величини, а це все одно, що середня температура по лікарні. Діапазон коливань вартості продуктового набору такий: від 1 млн.852 тис.крб. в Полтавській області до 2 млн.652 тис.крб. в Луганській області. В Києві цей набір коштував 2 млн.343 тис.крб. (8-е місце серед областей України).

Ще про середні величини, що характеризують стан матеріального добробуту населення України. Середня заробітна плата робітників народного господарства дорівнювала у грудні 1994 р. 3 млн.312 тис. крб. (приблизно 25 доларів США). Недавно я повернувся з поїздки до Чехії, там середня заробітна плата становить 7 тис. 400 крон (приблизно 260 доларів США). Заробітна плата в Україні в 3 рази нижча, ніж у Росії, і в 2 рази нижча, ніж в Албанії — найбіднішій країні Європи.

Тут я хочу заперечити тим, хто стверджує, що Україна бідна країна. Україна водночас багата і бідна: багата по природному, інтелектуальному та економічному потенціалу (який, щоправда, руйнується) і бідна за ступенем його використання. За умови реформування економіки Україна може істотно підвищити ступінь ефективності власного потенціалу і на цій основі — добробуту своїх громадян.

У зв'язку з випереджальним щодо заробітної плати зростанням цін і падінням купівельної спроможності населення скорочується його споживання. Невелика частина населення збільшує споживання висококаісних продуктів, товарів, відпочиває в круїзах і на фешенебельних курортах. Те, що з'являються багаті люди, — нормально й добре. Але, по-перше, за рахунок чого вони багатіють (а серед них не тільки процвітаючі бізнесмени та банкіри, але й монстри «тіньової» економіки); по-друге, біда в тому, що багатіють багаті, а бідні бідніють. Між багатими й бідними утворилась прірва, що не заповнена середнім класом, а це небезпечно і з економічної, і з соціальної, і з політичної точки зору. Практично за останні чотири роки нічого не зроблено для формування середнього класу — основи стабільності, демократії та прогресу.

Ще один штрих для повноти картини. Стан ринку споживчих товарів та послуг характеризується, з одного боку, скороченням споживання, а з другого — падінням виробництва. За 1994 рік проти 1993 року випуск споживчих товарів зменшився на 26,7 % (в 1993 р. — на 15 %, в 1992 р. — на 9,4 %). Падіння виробництва багато в чому обумовлено падінням попиту. Розірвати це замкнуте коло можна тільки стимулюванням попиту і стимулюванням виробництва (пропозиції).

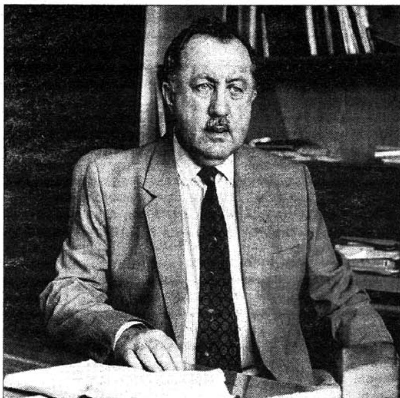
Такі реалії. А який же висновок? У загальних рисах він зводиться до наступного.

Якщо вірити статистиці, то в нас уже на вулицях мали б валятися трупи. Щодо пенсіонерів, хронічно хворих, багатодітних, усіх нездатних пристосуватися до ситуації, то картина тут сумна. Разом з тим значна частина населення виживає (а деяка і процвітає) за рахунок «тіньової» економіки. Її джерела, як правило, знаходяться поза увагою статистики. Нинішня ситуація в Україні характеризується зменшенням офіційної економіки і збільшенням «тіньової». «Тінезації» економіки сприяє правовий нігілізм, економічний безлад і низький рівень заробітної оплати. За наявними розрахунками офіційна і «тіньова» економіка співвідносяться приблизно як 50 на 50. Це означає, що 50 % валового внутрішнього продукту України не обліковується статистикою і, отже, не оподатковується.

Складові елементи «тіньової» економіки такі: кримінологенна приватизація, всілякі спекулятивні операції, перш за все пов'язані з валютою та кредитами (на різниці між фіксованим і ринковим курсом, а також на перепродажі пільгових кредитів набуті астрономічні суми), незареєстрована підприємницька діяльність, приховані від податків доходи, крадіжки, рекет, хабарництво, корупція і мафіозна діяльність.

Відповідь на запитання, що винесене в заголовок статті, звучить так: погано, як правило, живуть ті, хто пов'язаний з офіційною економікою, добре, як правило, живуть ті, хто пов'язаний з «тіньовою» економікою. Поки буде так, як є, не буде віри в курс нової економічної політики.

Володимир ЧЕРНЯК,
доктор економічних наук, професор.

Не гасне пломінь «Ватри»

Мало того, протягом двох останніх років тернопільські світлотехніки збільшили виробництво товарів народного споживання майже на 10 відсотків

ГАРЯЧУ дискусію у кабінеті президента світлотехнічної компанії «Ватра» раптово перервав голос секретарки:

— Телефонують із Лондона!

Невідомий для президента «Ватри» Романа Яремчука англійський бізнесмен з російським прізвищем Нікітін, з усього видно, був добре обізнаний зі справами у Тернополі. Він запропонував цілком прийнятні, навіть дещо інтригуючі речі. Однак ці заманливі пропозиції ще потребували осмислення. Та й жодна ділова людина, яка себе поважає, у такій ситуації відразу не скаже «так». Недарма ж мовлено: не спитавши броду, не лізь у воду.

Ще тримаючи руку на телефонній трубці, Роман Яремчук напружував пам'ять, яка, здається, його ніколи не підводила. Ні, все ж таки про Нікітіна він нічого не чув під час відрядження до туманного Альбіону. Ні доброго, ні поганого. Та й не зустрічався з ним. Але у діловому світі всі все знають, як то кажуть, тримають ніс по вітру.

Згадав, як тільки-но ватрівці обережно почали намацувати вихід зі своєю продукцією на світовий ринок, а всюдисущі японці виявили бажання закупити в Тернополі перспективну технологію виготовлення унікальних світловодів. Значить, знали, з ким мають справу. Бо кота в мішку там, у капіталістичному світі, ніхто не купить. Згодом приїхали бізнесмени із Сінгапуру. Їм сподобалися тернопільські прожектори.

Треба сказати, що закордонні гінці навідувалися на «Ватру» один за одним. Приглядалися, хвалили, прицмокували... Але щоби купувати цілими партіями — не поспішали. Бо щоби всерйоз зацікавити західних — і східних! — партнерів тою чи тою продукцією, те за час одних відвідин не зробиш. Не так то легко потрапити на усталений капіталістичий ринок.

І тільки торік ватрівці, можна сказати, остаточно прорвалися на світовий ринок: тепер тернопільці збувають там 70 відсотків власної продукції. З майже 20-ти країн, куди поступають світильники з тернопільською маркою, основними партнерами виступають Німеччина, Італія, Угорщина, Росія... До речі, з останньої підприємство, як і раніше, отримує десятки тисяч тонн міді і не нарікає на перервані економічні зв'язки.

Двома міжнародними престижними нагородами відзначена торік праця ватрівців: почесним знаком Американського фонду розвитку східних країн «Золотий глобус» й інтернаціональним призом Міжнародної організації лідерів торгівлі за найкращу торгову марку в 1994 році. Так оцінено творчі зусилля тернопільських світлотехніків передусім за вклад у розвиток індустрії України та інтеграцію у світову економіку.

— А загалом вийти українському підприємству на світовий ринок неймовірно важко, — говорить Роман Яремчук. — Адже ідеальною має бути якість продукції, до чого нас десятиліттями не привчали. Та й цього недостатньо. Неодмінна умова ділових стосунків із західними партнерами — педантична точність поставок. Досить одного зриву — і з вами вже ніхто не матиме діла. А що це значить за наших труднощів із транспортом, пальним — самі розумієте. Ні, я не жаліюся, бо мудро нашим народом сказано: «Не дуж — не берися за гуж».

Та хіба тільки пальне! А непомірні, майже здирницькі ціни на енергоносії, матеріали й комплектуючі, а руйнівні для економіки податки. Та навіть за цих умов, коли ліміти споживання електроенергії зменшені до 65 відсотків від потреби, «Ватра» протягом двох останніх років зменшила загальні обсяги виробництва лише на 5,9 відсотка. І водночас наростила випуск товарів народного споживання майже на 10 відсотків. Зросла і продуктивність праці.

Місцеві світлотехніки вірять у скороминулість нинішньої економічної кризи , тому не опускають руки, не панікують. Що треба зробити для того, щоби ми нарешті побачили світло в кінці тунелю? На думку Романа Яремчука, починати треба з реалізації двох прописних істин: на державному рівні, з допомогою цілого пакету законів, створити сприятливі умови для товаровиробника, заохотити кожного до продуктивної праці і прискорити приватизаційні процеси — як відправну точку раціонального господарювання.

Нинішній «мозковий центр» «Ватри», — десять керівників і спеціалістів, які мають за плечима солідну фахову підготовку у Німецькій академії менеджменту . Саме з їх активною участю розроблена внутрішня концепція виходу підприємства з кризової ситуації, а також комплексна система соціального захисту — так звана «Програма 100», кожен з пунктів якої спрямований на те, щоби стимулювати ватрівців до високопродуктивної праці, всіляко підтримувати малозахищені категорії заводчан.

Упевненості в тому, що «Ватра» успішно подолає рифи перехідного періоду і з найменшими втратами увійде в ринок додає й нинішня управлінсько-виконавська модель компанії. По суті, колишній скромний завод «Електроарматура» виріс у неординарну виробничу структуру, аналогічну до якої непросто знайти в світовій практиці. До такої несподіваної думки доходиш після ознайомлення з діяльністю світових лідерів з виробництва сучасної світлотехніки, зокрема з німецькими «Цунтобелем» і «Хуштадтом», японською «Мацуситою електрик веркс» і бельгійським «Шредером».

Унікальність ватрівської формули полягає і в тому, що тут діє доволі виважений , перспективний, я сказав би природний добір колективів, які необхідні компанії як для нормального науково-виробничого ритму, так і для культурно-духовного розвою. Сьогоднішня «Ватра» — це десять заводів та аналогічних їй структур, шість спільних та малих підприємств з провідними німецькими, італійськими, угорськими, російськими та іншими фірмами, два інститути національного розмаху.

Свого часу у гостроконкурентній боротьбі з провідними концернами світу «Ватра» виборола почесне право на виробництво продукції для освітлення московської олімпіади. Сьогодні з конвеєрів компанії сходить 70 різновидів промислових і 250 — культурно-побутових світильників, майже 100 типорозмірів економних пускорегулювальних апаратів — основної деталі люмінесцентної лампи. Треба сказати, що і загалом ватрівці зорієнтували своє виробництво на низькозатратні за використанням електроенергії зразки. За рахунок цього уже нинішнього року в народному господарстві нашої країни буде заощаджено майже стільки електроенергії, скільки її виробляє протягом року один блок потужної електростанції.

Попри глобальні проблеми державного масштабу на «Ватрі» завжди намагалися (і намагаються!) дбати про здоров'я людини, про її духовне збагачення . У розпорядженні світлотехніків сучасний медичний центр, який уже протягом семи років управляє найбільшим скарбом фірми — здоров'ям її працівників — за допомогою комп'ютерних систем. Є тут і найсучасніше медичне обладнання, спроектоване малим підприємством «Ватра-Екомед», до послуг ватрівців — просторі спортивні зали і плавальний басейн.

Без перебільшення духовною світлицею Тернополя став сьогодні відомчий Палац культури. З благословення керівництва фірми його творчий колектив нерідко є ініціатором нетрадиційних заходів, із загальнодержавним резонансом. Тут, приміром, діє так званий «Світський салон», гостями якого були політик В'ячеслав Чорновіл, поетеса Ліна Костенко, композитор Мирослав Скорик, співачка Ніна Матвієнко. Тут з великим успіхом пройшли і два всеукраїнських конкурси юних талантів «Твоя зоря», перші відроджені на Тернопіллі національні фестини. Саме тут відбуваються престижні виставки, бенефіси і презентації. Найсвіжіше в пам'яті — захист проекту святого храму, за участю місцевих властей, духовенства різних конфесій. Згодом його споруджуватимуть на одному з нових проспектів Тернополя із символічним найменням Злуки.

За словами Романа Яремчука, такі культурницько-духовні акції керівництво «Ватри» буде всіляко підтримувати й надалі. Адже це не просто художня самодіяльність, добре проведене дозвілля. Це — передусім незборимий дух народу, що згуртовує, змінює колектив світлотехніків, додає їм сил вистояти в нелегких економічних умовах.

І це справді так. Досить побувати на концерті, скажімо, Галицького камерного оркестру під керівництвом відомого маестро і віртуоза Василя Феленчака, щоби переконатися в тому. Певен, хто послухає у виконанні цього колективу, який фінансується «Ватрою» , вічноживу класику Баха, Моцарта , Барвінського, Лисенка чи Бортнянського, той одразу відчує приємну теплінь на серці і мимоволі зрозуміє, звідки черпають снагу тернопільські світлотехніки і творять диво-красу світла з поетичною назвою «Ватра», тобто — багаття.

Богдан НОВОСЯДЛИЙ.

На знімку: президент світлотехнічної компанії «Ватра» Роман Яремчук.

Точка зору

Обхідні шляхи земельної реформи

УКАЗ Президента України від 10листопада 1994 р. «Про невідкладні заходи щодо прискорення земельної реформи в галузі сільськогосподарського виробництва» порушує питання про приватну власність на землю, а отже — прямо чи непрямо інтереси всіх верств населення України. Багато природніше це питання було б бачити в контексті вже проголошених легітимності (законності) та недоторканості приватної власності. Результатом нелегітимності поняття «приватна власність» стала нова дискусія про приватну власність на землю як одного з найважливіших аспектів проблеми, нерозв'язаної в цілому.

Перш ніж обговорити те, наскільки дійовим може стати Указ Президента, відзначимо, що Указ не торкається основ чинного земельного законодавства, а тільки визначає механізм, що в принципі може привести земельні закони в дію. Коли зіставити Указ із Земельним кодексом України, ухваленим 13 березня 1992 року, то можна виявити відсутність в Указі шестирічного мораторію, встановленого Земельним кодексом на продаж земельних ділянок їхнім власникам. Та насправді цей мораторій відсутній і в кодексі, бо згідно з його ст. 17 кодексу власник може передати свою ділянку місцевій Раді народних депутатів, а Рада — іншому власникові, тобто кодекс визначає Раду як «посередника» в актах купівлі-продажу земельних ділянок. Указ позбавляє Раду цієї посередницької функції, а отже, принаймні, формально, ліквідує одне з джерел можливих зловживань з боку державної влади. Таким чином, Указ тільки ініціює безплатне передання земельних ділянок у власність сільськогосподарським виробникам і визначає механізм розпорядження (у відомих межах) правом на земельну ділянку і самою ділянкою.

Щоб оцінити ефективність визначеного Указом механізму передання земельних ділянок у власність працівникам аграрного сектора економіки, нагадаємо, що Законом України від 30 січня 1992 р. «Про форми власності на землю» поряд з державною було введено колективну і приватну форми власності на землю. Законом було також встановлено, що державна, колективна і приватна форми власності на землю є рівноправні. «Формула рівноправ'я» не дала ніякого конкретного механізму створення і функціонування інституту приватної власності, але «увічнила» існування колективної власності.

Земельним кодексом також не було (і не могло бути) розв'язано питання про приватну власність на землю. Кодексом було надано лише право громадянам України на одержання у власність земельної ділянки для деяких видів сільськогосподарської діяльності, зокрема для ведення фермерського господарства, і будівництва житла. Іноземним громадянам такого права надано не було. Земельним кодексом не було також передбачено використання земельних ділянок у промислових або торгових цілях, що суттєво обмежувало право власності громадян і зростання приватного сектора української економіки (без розвитку якого неможливі жодні реформи).

Поява Указу Президента України від 10 листопада 1994 р. є ще одним доказом неефективності чинних механізмів передання землі громадянам у приватну власність. Але самий Указ не виходить поза рамки рівноправ'я трьох форм власності і Земельного кодексу. Мало того, Указ дає «нове життя» колективній власності (колгоспам і радгоспам), бо Указ визначає шлях до приватної власності на землю через колективну. Навряд цей шлях є найкоротший і найефективніший. Тому можна припустити, що Указ виявиться не дійовішим за «формулу рівноправ'я» і Земельний кодекс, що становлять фундамент Указу.

Сергій РОЖКОВ.

До уваги учасників лотереї «Голос України»-95»!

Як ми вже повідомляли, відбувся розиграш лотереї нашої газети. У ньому взяло участь понад 100 тисяч передплатників «ГУ». Нині публікуємо список щасливців і порядок одержання виграшу.

Уважно прочитайте, зя якими телефонами вам буде необхідно зв'язатися з представником редакції, щоб конкретно домовитися про порядок одержання вашого призу. Спільна для всіх умова — мати паспорт і передплатну квитанцію. Призи, позначені зірочками, можуть бути надіслані поштою. Шановні друзі, вітаємо вас в виграшами!

ЖИТОМИРСЬКА ОБЛАСТЬ

Приз № 1: пилосос автомобільний

1. Адаменко А. В., с. Стрижівка.
2. Балуш Е. У., м. Житомир.
3. Березюк М. Т., с. Іванівка.
4. Білошицький В. М., смт Чоповичі.
5. Горбик Л. Г., с. Подлуби.
6. Данилюк А. М., м. Житомир.
7. Дивак П. П., с. Коптівщина.
8. Дмитренко М. І., с. Неділище.
9. Карпина М. Ф., смт Володарськ-Волинський.
10. Халявко Г. П., с. Дуброва.
11. Кривденко Е. Н., смт Вакуленчук.
12. Лелет У. М., с. Черевки.
13. Лопатюк О. С., с. Сарновичі.
14. Пономаренко М. У., м. Радомишль.
15. Римарчук Н. М., с. Стетківці.
16. Рубонос К. К., с. Семенівка.
17. Русецький В. І., с. Дениші.
18. Савченко М. С., с. Студениця.
19. Севрук М. М., м. Житомир.
20. Собченко Л. С., с. Черняхів.

За призом № 1 звертатися: Житомир, тел. для довідок 37-42-21, Кавун Олексій Дем'янович, власкор по Житомирській обл.

Приз № 2: набір історичних книг*

21. Брейде М. І., с. Солодири.
22. Войтюк І. П., с. Квітневе.
23. Гетьман Н. М., с. Черевки.
24. Дрощинська О. І., смт Ємильчино.
25. Зарицька Н. В., с. Лісівщина.
26. Ковальчук Т. О., с. Стовпинка.
27. Кучик Л. І., м. Коростишів.
28. Козир П. В., с. Барвінівка.
29. Скидан В. Й., м. Радомишль.
30. Школяр В. М., м. Жмеринка.

* * *

Приз № 3: книга В. Бебика*

31. Грибанов В. Г., м. Житомир.
32. Ковальчук В. С., с. Фасова.
33. Омельченко В. М., с. Середи.
34. Омельчук Л. Ш., с. Черняхів.
35. Шпак І. О.,

* * *

ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛАСТЬ

Приз № 4: мікрохвильова піч

1. Поліщук Р. А., м. Нікополь.
2. В'юн С. В., м. Дніпропетровськ.

Приз № 5: парасолька

3. Бабанський М. П., м. Дніпродзержинськ.
4. Грицай І.І., с. Володимирівка.
5. Білий В. І., м. Мишурін Ріг.
6. Бурлака Т. С., м. Зеленодольськ.
7. Гутник Б. М., м. Нікополь.
8. Зозуля В. К., м. Павлоград.
9. Катков А. П., с. Водяне.
10. Кухтенко А. Г., с. Алексіївка.
11. Кривченко Ю. С., м. Дніпропетровськ.
12. Кузнецов П. М., м. Нікополь.
13. Лапіменко П. Г., м. Орджонікідзе.
14. Мухін О. М., м. Дніпропетровськ.
15. Марчук П. Л., м. Кривий Ріг.
16. Макогоненко С. М., с. Вишетаросовка.
17. Мартиненко О. Я., с. Цикова.
18. Меньшиков Л. І., м. Тернівка.
19. Марченко Ю. А., с. Новоподгородне.
20. Метельський В. А., м. Марганець.
21. Носенко М. Ф., м. Павлоград.
22. Ольферт О. І., м. Кривий Ріг.
23. Ошко В. П., м. Дніпропетровськ.
24. Плахотник М. С., м. Дніпродзержинськ.
25. Попакало В. Ф., смт Софіївка.
26. Похил М. К., с. Мишурін Ріг.
27. Ночач М. П., с. Лихівка.
28. Сьоміна Б. Х., м. Павлоград.
29. Синегін Г. І., Синельникове-1.
30. Слісаренко В. Н., м. Павлоград.
31. Салій Ф. Д., м. Нікополь.
32. Таран І. М., Новомиколаївка.
33. Ткаченко В. І., с. Миколаївка.
34. Тимошенко С. О., м. Павлоград.
35. Тюриков І. Х., м. Дніпродзержинськ.
36. Фролов А. В., м. Тернівка.
37. Ханенко М. М., м. Тернівка.
38. Чухно В. Є., с. Олексіївка.
39. Шевченко А. К., м. Вільногірськ.
40. Шеремет А. В., м. Вільногірськ.
41. Шибка Т. І., смт Магдалинівка.
42. Шкуропат І. Є., с. Миколаївка.

За призами № 4—5 звертатися: Дніпропетровськ, тел для довідок 68-10-89, Нечипоренко Микола Миколайович, власкор по Дніпропетровській обл.

* * *

ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛАСТЬ

Приз № 6: універсальний деревообробний верстат

1. Литвин І. Ф., с. Нересниця.

Приз № 7: лижі «Фішер»

2. Хланта В. Ю., с. Кологова.
3. Некрасов Д. В., м. Берегове.
4. Довгаль В. Т., м. Виноградів.
5. Шинкарюк О. Г., с. Тюшка.

Приз № 8: пухова хустка

6. Андрейко Р. І., м. Мукачеве.

Приз № 9: мікрохвильова піч

7. Тулайдан Я. М., смт Ясиння.

За призами № 6—9 звертатися: Ужгород, тел. для довідок 2-45-93, Горват Микола Степанович, власкор по Закарпатській обл.

* * *

ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСТЬ

Приз № 10: комплект історичних книг *

1. Дехтяр Т. І., м. Запоріжжя.
2. Лисняк Є. В., м. Запоріжжя.
3. Перскпийський П. В., пнт. Нововасилівська.
4. Петин О. М., м. Запоріжжя.
5. Прядко І. Д., м. Мелітополь.
6. Руденко О. О., м. Токмак.
7. Собчишин І. М, с. Роздол.
8. Трусов М. С., м. Мелітополь.
9. Шабиков В. Л., м. Бердянськ.
10. Головатий І. П., м. Бердянськ.

* * *

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

Приз № 11: стереонавушники *

1. Гагач В. П., м. Богуслав.
2. Драч Т. Г., м. Узин.
3. Дзюенко В. О., м. Фастов.
4. Лоханова Р. І., м. Київ.
5. Кулиш Ф. П., м. Київ.
6. Крупко Н. О., с. Шевченкове.
7. Петленко М. Ф., м. Кагарлик.
8. Тарасюк А. М., м. Біла Церква.

Приз № 12: набір історичних книг *

9. Атаманчук В. А., с. Мироцьке.
10. Булашевський П. Н., с. Гуровщина.
11. Вержховський Д. В.,
12. Андрусенко Г. М., с. Дмитрівка.
13. Карабач В. І., м. Київ.
14. Каракула Н. А., м. Київ.
15. Костап Е. Ф., с. Старі Петрівці.
16. Ладченко Г. С., м. Київ.
17. Люлька І. І. м. Буча.
18. Нечушкін П. М., м. Тараща.
19. Обрезкова Н. П., м. Тараща.
20. Рябчук В. С., м. Тараща.
21. Прусакова Л. М., м. Київ.
22. Северток М. З., с. Бране Поле.
23. Сидоренко І. М., м. Біла Церква.
24. Тараненко Ф. Т., с. Дмитренки.
25. Царенко А. А., с. Острів.
26. Шкуренко М. Ф., с. Великі Гуляки.
27. Шматок Л. В., с. Великі Гуляки.
28. Шульга О. М., м. Кагарлик.

* * *

КІРОВОГРАДСЬКА ОБЛАСТЬ

Приз № 13: комплект історичних книг *

1. Берегова Р. В., м. Олександрія.
2. Владико Н. М., м. Кіровоград.
3. Годованець М. Д., м. Кіровоград.
4. Давиденко А. А., м. Кіровоград.
5. Заудальський І. П., смт. Петрово.
6. Куценко Г. І., м. Кіровоград.
7. Максимов І. В., м. Кіровоград.
8. Ситник О. І., м. Світловодськ.
9. Усик О. А., смт. Олександрівка.
10. Шулешко М. А., с. Червона Кам'янка.

* * *

ВОЛИНСЬКА ОБЛАСТЬ

Приз № 14: набір меблів з лози

1. Лук'янович Н. І., с. Мала Глуша.

Приз № 15: консервована продукція на 6 млн крб.

2. Цьось Т. Т., с. Мокре.
3. Лукашик В. Л., с. Ворокомле.
4. Левчук М. М., с. Верба.

Приз № 16: газова плита «Брест»

5. Гуска К. К., с. Угринів.

Приз № 17: 75 л бензину

6. Сіжук І. П., смт Шацьк.
7. Симонік І. П., с. Рокитниця.

Приз № 18: путівка в «Світязь»

8. Низюк М. П., с. Новокотов.
9. Сухий В. Д., с. Гуща.

Приз № 19: чоловіча сорочка

10. Гембік В. В., с. Воєгоще.
11. Носуліч В. І., с. Світязь (Омельяни).
12. Кулай Н. О., с. Семеринське.
13. Хобот С. М., с. Гірники.
14. Фірко В. М., с. Руда.

Приз № 20: 50 кг цукру

15. Остапюк Л. С., с. Лаврів.
16. Сахарук С. М., смт Шацьк.

Приз № 21: 50 кг борошна

17. Мостика І. М., м. Ковель.
18. Денисюк Н. С., с. Текля.

За призами № 14—21 звертатися: Луцьк, тел. для довідок 4-44-02, Берекета Богдан Васильович, власкор по Волинській обл.

* * *

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Приз № 22: чоловіча сорочка*

1. Костинюк А. М., с. Дзвиняг.
2. Лазарович М. В., м. Кременець.
3. Палиця П. І., с. Мильно.
4. Чубей В. С., с. Залісся.
5. Хворостецький І. М., м. Почаїв.

Приз № 23: комплект історичних книг *

6. Блищук В. П., смт. Мельниця-Подільська.
7. Гречух А. В., с. Товсте.
8. Луців М. І., с. Настасів.
9. Кушнір М. Ф., с. Бурдяківці.
10. Розновський В. Р., м. Заліщики.
11. Розубаєв О. М., м. Тернопіль.
12. Півень Л. С., с. Садки.
13. Чалонда Ф. Н., м. Тернопіль.
14. Фурсик М. І., м. Кременець.
15. Харьков М. П., м. Заліщики.

Приз № 24: книга В. Бебика *

16. Бабій Р. Б., с. Вівся.
17. Воробйов Г. Г., м. Підволочиськ.
18. Кучмак Б. І., с. Клебанівка.
19. Намака Й. В., м. Тернопіль.
20. Павлюк М. П., м. Тернопіль.
21. Повик О. С., с. Літовище.
22. Скорик Г. Т., с. Королівка.
23. Цебрій С. І., с. Лядське.
24. Цимбалюк П. І. с. Золотий Потік.
25. Янула Л. Я., с. Коханівка.

* * *

ЛЬВІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Приз № 25: модельне жіноче пальто

1. Клебан Л. М., м. Львів.

Приз № 26: підлітковий велосипед «Ватра»

2. Бородіна Н. В., с. Меденичі.

Приз № 27: головка сиру

3. Кравченко С. А., м. Харов.
4. Греськo Д. І., м. Львів.
5. Лисейко Т. І., с. Великий Любінь.
6. Півчак Д. С., с. Східниця.
7. Плотичка М. П., с. Добрячин.

За призами № 25—27 звертатися: Львів, тел. для довідок 35-51-20, Теленчі Оксана Євгенівна, власкор по Львівській обл.

* * *

МИКОЛАЇВСЬКА, ОДЕСЬКА ОБЛАСТІ

Приз № 28: електрична м'ясорубка

1. Пасичник Г. П., смт. Братське.

Приз № 29: молочний сепаратор

2. Бузанський Л. Л., с. Рибаковка.
3. Клименко М. Г., с. Шабо.

Приз № 30: міксер

4. Бабчук Я. С., м. Одеса.
5. Максименко Є. С., м. Вилкове.
6. Нинюк І. О., с. Новолазарівка

Приз № 31: легковий причеп «Одисей»

7. Пигарьов А. В., с. Володимирівка.
8. Саєнко Т. І., м. Одеса.

За призами № 28—31 звертатися: Одеса, тел. для довідок 22-47-69, Воротнюк Георгій Федорович, власкор по Одеській і Миколаївській обл.

* * *

ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСТЬ

Приз № 32: 1 млн крб. *

1. Антоненко Г. А., с. Лука
2. Балюра В І., м. Полтава.
3. Бережна А. Ю., с Велика Селецька.
4. Бойко І. Я., с. Теплівка.
5. Капацій В. І., с. Оболонь.
6. Кривець О. С., м. Пирятин.
7. Мальований М. Д., с. Шенгури.
8. Слипак Ю. В., м. Полтава.
9. Тилятник Г. С., с. Бреусовка.
10. Трященко В. М., с. Лізки.

До уваги учасників лотереї «Голос України»-95»!

Приз № 33: чобітки зимові

11. Голобородько В. Д., с. Гребінка.
12. Гребінченко М. С., м. Миргород.
13. Каранда Г. І., с. Куйбишеве.
14. Мартиненко В. І., м. Миргород.
15. Погарський І. О., м. Гребінка.
16. Халявка В. І., м. Хорол.
17. Чередник М. Я., с. Максимівка.

За призом № 33 звертатися: Полтава, тел. для довідок 7-46-09, Гринь Григорій Федосійович, власкор по Полтавській обл.

***

РІВНЕНСЬКА ОБЛАСТЬ

Приз № 34: комплект колісної гуми до «Москвича»

1. Мінута М. С., с. Городець.

Приз № 35: стіл під телевізор «Шпрее»

2. Савчук О. Л., с. Савчуки.

Приз № 36: сервіз чайний

3. Обливанцов С. П., м. Дубно.

Приз № 37: сервіз столовий

4. Мурза О. О., с. Плоска.

Приз № 38: мішок цукру

5. Кокайло І. Т., с. Ульбарів.
6. Чумак Л. С., смт. Зарічне.

За призами № 34—38 звертатися: Рівне, тел. для довідок 2-21-30, Мельничук Сергій Кирилович, власкор по Рівненській обл.

***

СУМСЬКА ОБЛАСТЬ

Приз № 39: каністра мастила «шелл»

1. Галицький В. Г., м. Охтирка.
2. Кривченко Л. С., п/о Мащанна.

Приз № 40: набір лікеро-горілчаних виробів

3. Батюк О. Т., м. Охтирка.
4. Володько А. П., смт. Ямпіль.
5. Лисенко В. Ю., с. Грузьке.
6. Качур Д. Т., м. Ромни.
7. Турчик І. М., с. Гічки.

Приз № 41: дитячий велосипед

8. Ніколаєва В. І., с. Грузьке.

За призами № 39—41 звертатися: Суми, тел. для довідок 25-13-61, Максютенко Віталій Павлович, власкор по Сумській області.

***

ХАРКІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Приз № 42: велосипед

1. Проскурін Ф.Н., смт. Сахновщина.

Приз № 43: котел опалювальний

2. Худяков І.Ф., м. Харків

Приз № 44: комплект історичних книг *

3. Афанасьєв О.П., м. Харків.
4. Глущенко М.Л., м. Харків.
5. Данильченко М.Т., м. Лозова.
6. Лошкарьова Г.В., с.Кешчівка.
7. Максимовський М.Й., с.Ківшарівка.
8. Мельник Ю.І., м. Харків.
9. Павленко Ф.С., м.Куп'янськ.
10. Приходько І.С., м.Барвенково.
11. Свириденко П.А., с.Дубові Гряди.
12. Чутунов В.Ф., м. Красноград.

Приз № 45: книга В.Бебика *

13. Бражников Г.О., м. Харків.
14. Деревянко П.В., м. Ізюм.
15. Круглик М.Р., м.Лозова.
16. Ольхівський М.Ф., п/в Селекційне.
17. Шептуха О.В., м.Дергачі.

За призами № 42—43 звертатися: Харків, тел. для довідок 47-41-53, Косий Микола Іванович, власкор по Харківській області.

***

ХЕРСОНСЬКА ОБЛАСТЬ

Приз № 46: брюки

1. Вербінець В.К., с. Павлівка.
2. Гречаний С.О., с.Правдино.
3. Коваленко І.І., с.Козачі-Легері.
4. Коваленко Г.З., с. Асканія-Нова.
5. Лазарєва Т.Я., м. Берислав.
6. Лентяєв В.М., смт. Казацьков.
7. Литвиненко В.Г., м. Херсон.
8. Масютка В.І., с. Любимо-Мар'івка.
9. Наливайко В.П., с. Любимовка.
10. Ошейко І.К., м. Херсон.
11. Пишний В.І., с. Веселе.
12. Плехун Л.А., с. Першотравневе.
13. Слепченко В.С., п/о Ровно.
14. Сопильняк О.І., с. Золота Балка.
15. Степанова Г.М., с. Підстепне.
16. Федоров М.Г., м. Цюрупинськ.
17. Федоров О.Г., с. Ровне.
18. Шкіндер О.А., м. Генічеськ.
19. Шуков П.Ф., м. Херсон.
20. Турковець Н.М., м. Цюрупинськ.

Приз № 47: книга В.Бебика *

21. Александрівська Г.В., смт Б-Криниця.
22. Ковалевська М.К., м. Херсон.
23. Малюков В.А., п/о Новий мир.
24. Менжинський Е.С., м. Нова Каховка.
25. Мороз А.Ф., м. Херсон.
26. Лазарев Д.І., с. Долматовка.
27. Сечен А.І., смт. Іванівка.
28. Соловчук П.І., сл. Коробки.
29. Шевченко В.Г., смт. Велика Олександрівка.
30. Шепель О.М., с. Нововоскресенівка.

Приз № 48: комплект історичних книг *

31. Баранов В.М., м. Генічеськ.
32. Борисенко В.О., м. Каховка.
33. Довгий М.М., м/о Любимівка.
34. Кобзев В.С., с. Асканія-Нова.
35. Курзакова В.Ф., м. Каховка.
36. Лісничий А.П., смт. Велика Олександрівка.
37. Пинігіна Н.О., м. Херсон.
38. Сердюк А.З., м. Херсон.
39. Стоян А.П., м. Херсон.
40. Татарчук В.І., м. Гола Пристань.

За призом № 46 звертатися: Херсон, тел. для довідок 6-36-32, Калиниченко Іван Федорович, власкор по Херсонській області.

***

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСТЬ

Приз № 49: виграш 10 млн. крб*.

1. Вержановський Я.С., с. Проскурівка.

Приз № 50: виграш 5 млн. крб*.

2. Замулко А.М., с. В.Каленичі.

Приз № 51: закордонна путівка

3. Юзьвак В.С., м. Хмельницький.

Приз № 52: комплект корпусних меблів «Проскурів»

4. Зайцева Г.О., м. Дунаївці.

Приз № 53: дротово-цвяховий автомат

5. Сягрівець С.В., с. М-Каленичі.

Приз № 54: електрошашличниця

6. Киян В.М., м. Шепетівка.
7. Корольчук О.І., Красилів.
8. Лавренюк А.А., с. Довгалівка.
9. Ситницький А.С., с. Трительники.
10. Шецов О.Л., м. Шепетівка.

Приз № 55: телевізор «Електроніка-409»

11. Рей М.С., с. Пахутинці.

Приз № 56: магнітола «Тернава»

12. Шевчук М.Ф., м. Волочиськ.

Приз № 57: молокосепаратор

13. Гуменюк П.Ф., с. Зелені Курилівці.
14. Кавка П.П., с.Субіч, п/в с. Калачківці.
15. Остафійчук М.П., с. Цівківці.
16. Чорний В.В., с. Зелені Курилівці.
17. Шуляк Д.І., с. Шурівчики.

За призами № 51—57 звертатися: Хмельницький, тел. для довідок 6-76-31, Василашко Михайло Федорович, власкор по Хмельницькій області.

***

ЧЕРКАСЬКА ОБЛАСТЬ

Приз № 58: виграш 5 млн. крб*.

1. Бабич К.М., с. Бубелобюдка.
2. Мушковський М.І., с. Макіївка.

Приз № 59: трикотажний костюм фабрики «Любава»

3. Таранцова В.В., м. Умань.
4. Янковенко О.С., с. Молодицьке.

Приз № 60: вироби із натуральної тканини

5. Василенко І.О., с. Княже-Криниця.
6. Моложавий А.Ф., с. Веселий Хутір.

Приз № 61: путівка в санаторій «Можногір'я»

7. Бабич М.С., с. Сахнівка.
8. Соломка О.Ф., с. Христителево.

Приз № 62: консервний набір по 3 млн. крб.

9. Кливак В.К., с. Журженці.
10. Табачковський Р.І., м. Сміла-5.

Приз № 63: комплект історичних книг *

11. Божко І.Ф., м. Черкаси.
12. Василега Ф.О., м. Ватутіно.
13. Васянович Ф.П., с. Окнино.
14. Воротівський В.Д., с. Безбородька.
15. Журило Н.С., с. Березівка.
16. Зайченко Б.Д., м. Кам'янка.
17. Колосовський О.Є., с. Худяки.
18. Лазоренко С.Д., м. Черкаси.
19. Луцик О.М., м. Золотоноша.
20. Щебетун Д.Г., с. Леміщиха.

За призами № 59—62 звертатися: Черкаси, тел. для довідок 47-12-87, Титаренко Лідія Іванівна, власкор по Черкаській області.

***

ЧЕРНІВЕЦЬКА ОБЛАСТЬ

Приз № 64: шафа книжкова

1. Козуб М.М., м. Чернівці.

Приз № 65: люстра

2. Глібощук В.М., смт. Кельменці.

Приз № 66: набір свічок

3. Бігун Я.Й., м. Чернівці.

Приз № 67: піджак

4. Ончул В.І., м. Чернівці.

Приз № 68: куртка чоловіча

5. Жуковський В.Г., м. Заставка.

Приз № 69: камін керамічний, полив'яний

6. Козаркевич Є.В., сел. Ново-Дністровський.

Приз № 70: діжка для засолювання 100 л

7. Ротар В.Л., с. Костигани.

За призами № 64—70 звертатися: Чернівці, тел. для довідок 2-63-15, Бабух Василь Іванович, власкор по Чернівецькій області.

***

ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Приз № 71: човен гумовий

1. Велигодська Л.В., с. Низковка.

Приз № 72: дитячий комбінезон

2. Мазій І.С., с. Ядути.

Приз № 73: куртка ватяна

3. Чигринець У.Я., п. Талалаївка.

Приз № 74: комплект історичних книг *

4. Акуленко Н.О., с. В.Щимель.
5. Богуша Н.Д., м. Бахмач.
6. Буренко В.М., с. Рожнівка.
7. Дегтяр Н.Л., с. Мощенка.
8. Доценко І.М., с. Гусавка.
9. Ковтун О.В., м. Ніжин.
10. Савенко В.І., м. Мена.
11. Савоцький І.С., м. Прилуки.
12. Француз І.І., м. Остер.
13. Цвиль С.А., Буда-Воробйовська.

За призами № 71—73 звертатися: Чернігів, тел. для довідок 95-74-18, Павленко Сергій Олегович, власкор по Чернігівській області.

Відкрите акціонерне товариство
- **ПРОПОНУЄ**
- **РЕАЛІЗУЄ**
- **ВСТАНОВЛЮЄ**

одні з найкращих у Європі
побутові ГАЗОВІ ЛІЧИЛЬНИКИ
виробництва італійської фірми «САМГАЗ».
Ліцензія Держстандарту України № 25 від 20.09.94 р.
Характеристика лічильника: вага – 2,5 кг; пропускна властивість від 0,04 до 6 куб. м./год.; спосіб встановлення всередині або назовні приміщення; гарантія безвідмовної роботи – 15 років.
Ціна з підключаючим пристроєм – 7800 тис. крб.
Ціна без підключаючого пристрою – 7300 тис. крб.

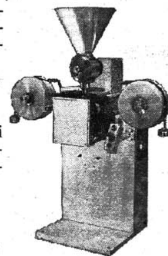
При оптовій покупці знижка до 15%.

Наші реквізити: м. Рівне, вул. Д. Галицького, 16.
Тел. (0362) 23-73-98.

ВЕРКОН

Київський верстатобудівний концерн
Виготовляє і реалізує:
Перші вітчизняні фасувально-пакувальні автомати й комплекси для сипучих і гранульованих продуктів харчової, хімічної, біомедичної промисловостей.
5 модифікацій дозування від 25 г до 1000 г.

А також:
універсальні токарні і фрезерувальні верстати; 3-х- кулачкові патрони, затискні гідроциліндри, відцентрові водяні й стічно-масні насоси.
Висока якість, помірні ціни, гарантований сервіс

Україна, 252062, Київ-62, пр. Перемоги, 67.
Телефони: (044) 442-83-98, 442-60-55, 442-82-60, 442-72-36
Факс (044) 443-79-86

Фирма "ВЕНА" продает
СТЕКЛОТКАНЬ
различных марок

ВОЗМОЖНА ДОСТАВКА

Тел. в г. Чернигове (04622) 7-32-62, 7-38-29; факс 7-25-87.

Ви часто відряджаєте у Київ своїх працівників!?

Продаємо під «Міні-Готель» у Києві **однокімнатну квартиру:** центр (на розі вулиць Саксаганського/ Червоноармійської), 2-й поверх, приватизована, площа, кв.м. загальна — 40, кімната (паркет) — 20,5, кухня — 8, сумісний санвузел — 5,5, передпокій (паркет)— 6, стеля — 2,55 м, тиха, вікна у двір, без балкона, газколонка, телефон, потребує косметичного ремонту. Конкурсна ціна — **$ 16200.** Розрахунок, можливо, безготівковий, карбованцевий, бартерний, у розстрочку, з приватною чи юридичною особою, або інший варіант угоди — на вашу пропозицію. Надамо письмову гарантію щодо виконання угоди.

Контактний телефон/факс
(044) 411-88-17, (10-00 — 22-00).

Стекла всех видов к автомобилям!

Стекла к автомобилям ЗИЛ-4332, ВАЗ 2101, 2121, 2108, ГАЗ 24, 3307, Москвич 2141, ИЖ 2126, РАФ, УАЗ 452, 469, ПАЗ 3205.

Теперь это не проблема!!!

Стекла бокового и заднего остекления
Стекла задние электрообогреваемые

тел. 8-044-264-95-39, 264-74-70
факс 264-24-05

Роменское обувно-швейное предприятие «ТАЛАН»
крупнейший производитель в Украине индивидуальных средств защиты рабочих

ПРОИЗВОДИТ И РЕАЛИЗУЕТ
рабочую обувь и одежду

Преимущества продукции:
высокое качество;
цены производителя (и ниже чем у конкурентов);
гарантированная поставка покупателю всего комплекта средств защиты рабочих.
По желанию клиента доставка средствами предприятия.
г. Ромны, ул. Тельмана, 24.
Факс (05448) 3-15-70.
Тел. 3-18-05; 3-25-38; 3-15-32.

ЭКОТЕХНИКА Акционерное общество

ПРЕДЛАГАЕТ

Перец черный горошек
Перец душистый
Мускатный орех
Кардамон
Кориандр
Гвоздику
Корицу
Лавровый лист
Колбасные смеси 1-7

tel. (044) 277-35-65
(044) 245-31-11

Арбитражным судом Донецкой области (340105 г. Донецк, б. Пушкина, 34) возбуждено дело № 169/4-18 о банкротстве частной фирмы «Уникум».
Адрес: 343400, Донецкая обл., г. Артемовск, а/я 27. Р/с 468923 в Артемовском отделении Агропромбанка Украины МФО 334538.

Advanced Computer Technologies

Недорога та надійна техніка збереже Ваш час і зусилля!

Комп'ютери будь-яких конфігурацій, комплектуючі, необмежений вибір принтерів, витратні матеріали, копіювальна техніка, сканери, модеми, різноманітні аксесуари і багато іншого - все це в одній фірмі!

386SX40-1-40-1.44-mSVGA256	$473
386DX40-4-210-1.2-1.44-SVGA512 0.28	$891
486SLC33-4-420-1.2-1.44-SVGA512 0.28	$969
486SLC2-50-2-210-1.44-SVGA512 0.39	$744
486DLC40-4-210-1.44-SVGA512 0.39	$857
EPSON LQ 100 (A4,167-200zn/s,360x360dpi)	$236
LJ 4P (A4,4str/min,600dpi,2Mb RAM)	$1095
DESKJET 560C(A4,3-7str/min,600x300dpi,color)	$760

Тел. (044) 417-81-60 , Факс 417-71-57

ГАРАНТІЯ 6 МІСЯЦІВ

EPSON • SAMSUNG • PANASONIC • HEWLETT PACKARD • INTEL • IBM • QUANTUM

Конференция представителей предприятий производственного объединения «Строймаш» приняла решение о ликвидации ПО «Строймаш» (юридический адрес: 252167, г. Киев, ул. Марины Расковой, 23, расчетный счет № 000280206 в ОПЕРУ Укр ПИБ г. Киев).
Кредиторам направлять заявления с имущественными требованиями в месячный срок с момента опубликования по указанному адресу.
Ликвидационная комиссия.

Организация постоянно реализует со склада в г. Днепропетровске:
1. Полистирол марок УПМ, ПСМ, ПСС.
2. Пластик АБС.
3. Клей ПВА ДФ 51/10С пр-во г. Северодонецк.
4. Полиэтилен НД марки 209-11.
5. ПВХ-С 70-58М.

Услуги посредников оплачиваются.
Тел. (0562) 27-89-22; 29-91-38.

Українська академія архітектури

оголошує конкурс на заміщення 12 вакансій дійсних членів і 18 — членів-кореспондентів УАА.
Умови конкурсу можна одержати за адресою: 252133, Київ-133, бульвар Лесі Українки, 26, КиївЗНДІЕП, УАА, тел. 296-46-54.
Документи приймаються до 30 березня 1995 року.

Предприятие поставляет:
1. Автомобили ЗИЛ — 431410, 431900, ММЗ-45065, 45067.
2. Автомобили ГАЗ — 3307, 33073, 4301.
3. Автомобили ГАЗ-САЗ 4509.
4. Автомобили УАЗ — 3303, 2206, 3962, 3741.
5. Автокраны КС-2561 К г/п 6,3 т.
6. Дизельные электростанции 30, 60, 100, 315, 500, 1000, 2500 КвТ.

Купим:
1. Буровую установку УРБ-2А-2 на базе ЗИЛ.
2. Рейсмусный станок.
3. Оборудование для нефте-газовой промышленности.

Телефон/факс в Полтаве (05322) 7-51-21.

Арбітражний суд м.Києва порушив справу № 15/13 про банкрутство комерційно-транспортного підприємства «УкрБутек» (м. Київ, вул. Тарасівська, 8; р/р 10609413 в АКБ «Градобанк»).
Просимо всіх кредиторів у місячний строк з дня публікації цього оголошення звертатися за адресою: 252030, м. Київ, вул. Б.Хмельницького, 24, Державна податкова інспекція Старокиївського району м.Києва.

Арбітражний суд м. Києва порушив справу № 15/14 про банкрутство МП «Сайко і К°» (м. Київ, Бессарабська площа, 2; р/р 468024 у КФ Укрінбанку м. Києва).
Просимо всіх кредиторів та можливих санаторів у місячний строк з дня публікації цього оголошення звертатися за адресою: 252030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 24, Державна податкова інспекція Старокиївського району м. Києва.

Якщо вам потрібні
ТРАКТОРИ ЮМЗ,
телефонуйте нам:
тел. (05618) 31399, 31300
ФАКС:(05618) 31399, 32051.

Організація виробляє й продає
КРОНЕНКОРОК (ОСТ 10-167-88).
Тел. (044) 559-47-33; 558-86-63.
Тел./факс: (044) 559-91-33.

Фундамент закладено. Проте цього не досить

РІШУЧІСТЬ Президента України завершити процес «малої» приватизації вже нинішнього року, корпоратизація і розгортання приватизації крупних та середніх підприємств, випуск в обіг приватизаційних майнових сертифікатів і паралельна розбудова інфраструктури Фонду державного майна України — усе то цеглини у фундамент споруди вже недержавної власності. Але фундамент ще й досі хисткий. Бо будівництво регламентується обмежувальними положеннями постанови ВР України від 29 липня 1994 року «Про вдосконалення механізму приватизації в Україні і посилення контролю за її проведенням». Бо заходились ставити фундамент на нічийній, чи то пак на державній землі, бо на нинішніх процесах найліпше розуміється чиновник, а не громадянин з вулиці, який і є потенційним власником. Тим часом, як свідчать повідомлення з місць, приватизація йде і перемагає.

Статистика

МАЄМО ТЕ, ЩО МАЄМО

1994 року в Україні приватизовано 7967 об'єктів. З них — 6095 об'єктів групи А (так званої «малої» приватизації) й 1828 об'єктів груп Б, В, Г («середньої» та «великої» приватизації). Державна програма приватизації 1994 року виконана на 28,4 відсотка, в тому числі з об'єктів групи А — на 30,9 відсотка, груп Б, В й Г — на 22,6 відсотка.

На думку фахівців Фонду держмайна, перерозподіл повноважень з управління загальнодержавної і комунальної власності загальмував процес приватизації.

Основним засобом приватизації торік був викуп держмайна, зданого у оренду (36,3 відсотка усіх приватизованих об'єктів) й викуп державного майна (39,7 відсотка).

Проекти

Лід зрушив?

Виконком Київради затвердив перелік об'єктів комунальної власності, які будуть першочергово приватизовані 1995 року.

Нині у комунальній власності Києва перебуває 543 об'єкта, які підлягають приватизації. У переліку, розглянутому виконкомом, — 470 об'єктів (86 відсотків).

До березня Київрада має затвердити проект приватизації держмайна на 1995 рік.

Акціонування

На конкурсній основі

Цього тижня Фонд держмайна, мабуть, ухвалить рішення провести міжнародний тендер, на якому буде запропоновано 40 відсотків акцій компанії «Дніпропобутхім».

Компанія — одна з кращих в галузі товарно-побутової хімії й спеціалізується на виробництві миючих засобів й пластмасових форм для поліетиленових флаконів.

Право на проведення тендеру отримав консорціум CLINVEST TACIS.

Колеса можуть бути і не державними

Як повідомили кореспондентові інформагентства «Подія-Іпринда», у Донецькому обласному управлінні з координації базових галузей промисловості і транспорту, протягом найближчих місяців у регіоні буде приватизовано всі обласні автотранспортні підприємства у рамках єдиної акціонерної компанії. На сьогодні згоду на приватизацію не дали лише два з 72 транспортних підприємств. У створенні нової недержавної інфраструктури буде використано досвід російських, казахських і молдавських територіально-виробничих об'єднань транспорту, які вже стали акціонерними компаніями.

У законодавчих «путах»

КІРОВОГРАДЩИНА одна з п'яти областей нашої держави, де здійснюється експеримент по прискоренню приватизації та спрощенню її механізму. Про це розмова нашого кореспондента з першим заступником голови регіонального управління Людмилою ДЯДЕЧКО.

— Минуло більш як два роки від початку приватизації. З'явилися різні її модифікації — «мала», «середня», «велика». Чого ж вдалося досягти за той період?

— Щодо термінології. Такого поняття, як «середня» просто не існує. «Мала» приватизація охопила об'єкти групи А, балансова вартість основних засобів яких не перевищувала 700 мільйонів карбованців. Її учасниками стали трудові колективи і юридичні особи. А групи Б, В, Г, Д — то вже об'єкти «великої» приватизації, вартість яких перевищує названу суму, і взяти в ній участь покликане все населення нашої держави. За два роки в області приватизовано 218 підприємств комунальної загальнодержавної власності, з яких 148 способом «малої» і 65 — «великої» приватизації. І хоч списки об'єктів постійно змінюються, ми в них занесли вже 1448 підприємств, які підлягають приватизації.

Що заважає!

— Які ж проблеми заважають успішно здійснювати намічене?

— Хоча б ті ж списки підприємств, про які йдеться. Їх важко скласти, поки не буде списків тих підприємств, які не підлягають приватизації. Потім відсутність цілого ряду законодавчих актів. Хоча б Закону про місцеву владу. Там має бути чітко розподілено, хто й за що відповідає. А так місцеві керівники Рад навіть дещо побоюються приватизації, бо думають, що передача в приватну власність, наприклад, магазинів у сільській місцевості, призведе до того, що вони змінять свій профіль і селяни залишаться без хліба, молока чи ковбаси. Проте, все можна передбачити, коли провести конкурс, укласти відповідні договори із власниками, обумовивши їхній профіль на кілька років.

Гальмує приватизацію і відсутність фінансової підтримки приватизованих підприємств з боку держави. Мова не про дотації, а про пільгові кредити, пільгову податкову систему для тих, хто виробляє і реалізує потрібні народу товари. Ми ж до цього часу керівникам 213 приватизованих підприємств не дали ні карбованця.

Є й інші приклади. Ось швейна фабрика «Україна» після приватизації розширила асортимент виробів, дещо поліпшила своє фінансове становище. Бо директор «крутиться», та і люди по-іншому ставляться до роботи, адже вони співвласники підприємства.

— А що ж отримала держава внаслідок приватизації?

— Згідно з актами оцінки, вартість майна приватизованих підприємств з початку приватизації складає 639 мільярдів карбованців. З них 113 мільярдів як грошові надходження пішли в бюджет і на погашення витрат на приватизацію.

Розмовляв Микола ВОЛОК.

Кіровоград.

Курси валют

	КУПІВЛЯ			ПРОДАЖ		
	USD	DM	RUR	USD	DM	RUR
Луганськ	150	81–92	32–35	147–158	85–101	35–38,5
Київ	143	93	32–33	150	97–98	35,5
Луцьк	148–152	97–98	30–32	154–156	100–105	32–35
Кіровоград	146	90	34	155	98	36
Хмельницький	135–148	82–95	32–42	138–155	94–99	39–43

СКІЛЬКИ Ж КОШТУЄ СЕРТИФІКАТ?

Запитання — відповідь

ЗВІСТКА про збільшення у 50 разів ціни нашого сертифіката обернулася численними конфліктними ситуаціями й непорозуміннями.

Більшість населення не зрозуміла, що індексація основних фондів, а з нею й переоцінка вартості майнових сертифікатів, визначених постановою Кабінету міністрів, відбуваються тільки під час оплати за об'єкт, який приватизується. Тож, номінальна вартість сертифіката (за повідомленням працівників Фонду держмайна) до травня залишиться попередньою — 1 млн 50 тис купонокарбованців. За такою ціною його найближчим часом видаватимуть відділення Ощадбанку, прийматимуть фінансові посередники. З цієї ж вартості стягуватимуть і державне мито.

Коли на всіх підприємствах, що підлягають приватизації, буде проіндексовано основні фонди та зроблено нові баланси, то після затвердження їх Фондом держмайна розпочнеться продаж акцій за новими цінами: з номінальною вартістю сертифіката 50 млн купонокарбованців.

Чекати до травня, поки подорожчає цей документ, працівники Фонду державного майна нам не радять, адже інфляція не стоїть на місці. Фактично ж ми хоч і отримуємо сертифікат вартістю 1 млн 50 тис купонокарбованців, зате вкладаємо його як 50 млн. Саме в момент перерахунку коштів наш сертифікат і проіндексують.

До речі

На початок цього року приватизаційними майновими сертифікатами скористалися 8,3 мільйона чоловік — 16 відсотків від загальної кількості населення країни.

Приватизація житла

Одержати квартиру легше, ніж її утримувати

За даними Державного комітету житлово-комунального господарства України, на сьогодні приватизовано лише 1,6 мільйона квартир (будинків). Це приблизно 26 % від загальної кількості житлової площі, призначеної для приватизації. Нагадаємо: на момент прийняття Закону «Про приватизацію державного житлового фонду» (1992 рік) житловий фонд України складався з 7,9 млн. квартир, з яких близько 7 віддавалося на викуп громадянам України. До речі, згідно із законом, власником житла, розташованого на території країни, може стати лише громадянин України.

Приватизаційні процеси, на думку спеціалістів, гальмуються здебільшого тому, що немає правової бази, котра захищала б права приватного власника. Подруге, через невизначеність з платою за комунальні послуги та утримання приватизованої квартири. Поки парламент не визначиться з Законом про оплату праці і податком на приватну власність, це питання залишиться відкритим.

І хоча в процесі малої приватизації близько 90 % населення одержить житло безоплатно, утримувати його в подальшому зможуть не всі. Тому експерти Держкомунгоспу радять, щоб малозабезпечені не поспішали ставати господарями своїх квартир. На їхню думку, ця категорія повинна мати «муніципальний дах» над головою, а дотувати його має держава. Принаймні подібна практика існує в усьому цивілізованому світі. Щоправда, з огляду на те, що за останні роки спорудження держжитла скорочено утричі, не зрозуміло, як і коли 2,5 мільйона українських сімей (саме таку кількість «черговиків» налічують списки претендентів на безплатний «куток»), матимуть власний «дах». Одне можна сказати напевно — до 2000-го року, як обіцяв екс-президент Союзу, цього не станеться.

Ольга ВАУЛІНА.

Ми наш, ми новий дім збудуєм

Близько 80 тисяч жителів Дніпропетровська, котрі перебувають у черзі на отримання безкоштовного житла, можуть скористатися з пропозиції міськвиконкому, ДБК-1 та обласного управління Ощадбанку і фінансової компанії «Ельф».

Зміст пропозиції такий. Під житлову площу, що вводять до експлуатації, випускають житлові векселі з розрахунку 0,1 кв.метр — 15 доларів США. Будь-яка юридична чи фізична особа, яка зібрала векселі на 30 відсотків загальної площі квартири (двох-, трьох- або чотирьохкімнатної) і стала інвестором, укладає з емітентом (ДБК-1) договір про купівлю-продаж квартири. А на суму, що лишилася (70 відсотків), «Ельф» оформляє вкладачеві-інвестору кредит в Ощадбанку терміном від 3 місяців до 10 років під 15 відсотків річних. Через рік інвестор отримує квартиру. Перший етап програми — будівництво 4 будинків площею 13420 квадратних метрів, під які випущено векселі.

Проблеми села

«ОЙ ХМЕЛЮ МІЙ, ХМЕЛЮ...»

У хмелярів ця пісня викликає сум

«Англійська королева п'є українське пиво «Гопак», виготовлене з житомирського хмелю», — такий сенсаційний заголовок винесла недавно одна з житомирських газет «шапкою» на першу сторінку.

НЕВЖЕ? Адже психологічно ми запрограмовані на те, що наш напій неодмінно має бути гірший, приміром, від чеського. І сприймаємо це як фатум. Але усе не зовсім так. Якість пива залежить від багатьох чинників. Навіть від води. А один з найважливіших — хміль. Україна, як і Чехія та Польща, вирощує ароматичні сорти. У найпоширенішого українського сорту Клон 18 дуже багато аромату. Цей баланс між кислотами та ароматичними речовинами дуже високо цінують пивовари. Саме тому, хоч у Німеччині не бракує і свого хмелю, минулої осені у Житомир приїхав представник німецької фірми, щоб купити наш.

Та все більше наше хмелярство потерпає від економічних негараздів.

У дванадцятій п'ятирічці середній погектарний збір шишок перевищував 10 центнерів. А валовий — досягав шести тисяч тонн. Позаторік з гектара зібрано 6,5 центнера шишок, на центнер менше, ніж у попередньому. Валовий збір з 4,5 тисячі упав до 3,4 тисячі тонн.

А торік зібрали ще менше — близько 1,3 тисячі тонн.

Правда, фахівці виробничо-технічного центру «Укрхміль», у яких тісні зв'язки із закордоном, запевняють: падіння світового виробництва хмелю становило 30 відсотків. Бо від погоди залежить дуже багато. А літо видалося надзвичайно сухе. Однак, буваючи у господарствах області, доводилося бачити, що хмільники у них мають різний вигляд. Та й шишки неоднаково вродили.

В лабораторії цей контраст помітний особливо. Жінки, які тут працюють, найбільше хвалили продукцію господарства з Великої Рачі Радомишльського району.

Гарний хміль також у радгоспах «Андріяшівський», «Райгородок» Бердичівського району, «Полісся» Червоноармійського, ряді господарств Черняхівського району. А за межами Житомирщини — у «Жовтні» Вінницької області, кількох господарствах Львівщини. Особливо хочеться відзначити «Пасічне» Хмельницької області, де на круг вирощено 14 центнерів шишок. Отже, не все можна списати на погоду?

Заковика у тому, що хміль — не ячмінь, високий урожай за один рік не забезпечиш. Ця багаторічна рослина добре родить тільки певний час, потім плантації треба оновлювати. Цією вимогою нехтували, а тому старі насадження нині займають уже майже третину площ. Про високий урожай годі вже й говорити!

З'явилася і нова проблема. Як відомо, трудомісткість процесів на виробництві хмелю в 13 разів вища, ніж вирощування цукрових буряків. Цукор став «конвертованою валютою», значно легше реалізувати його і на внутрішньому ринку. От і почали перетворювати хмелярів на буряководів там, де солодких коренів раніше не вирощували.

А тому площа насаджень хмелю на Житомирщині за три роки скоротилася з 4898 гектарів до 3947. Така сама тенденція в інших областях. І трест «Укрспецхмільбуд» сидить без замовлень.

— Торік натягнули дріт на невеликій площі — от і усе, — повідомив керуючий трестом Лев Бєляєв. — А в кращі роки будували до 200 гектарів шпалер за рік. Нині, щоб якось підтягнути хмелярство, треба зводити хоча б 100 — 150 гектарів. Та ані замовлень, ані фінансування. Можуть сказати, що українського хмелю не вистачає для власних пивзаводів, та й на експорт щось можна відправити. Але ж вистачає тільки для вкрай мізерного рівня виробництва. Тут є над чим думати і керівникам господарств, і тим, хто вершить економічну політику. Не програвати б...

Олексій КАВУН.

Житомирська область.

Ціни за результатами останніх оптових торгів

Продукт	Старт. ціна пропон. (млн.крб./т)	Старт. пропон. (тонн)	Ціна продажу (млн. крб.)	Кількість продажу (тонн)
Пшениця 2 кл.	14,0	465	13,0	469
Пшениця 3 кл.	14,0	2474	12,0	2254
Ячмінь пивоварний	13,5	11940	9,75	—
Ячмінь фуражний	12,0	56448	8,5	34018
Гречка	34,0	205	26,0	—
Горох	17,5	892	13,5	412
Насіння соняшника	32,25	303	28,5	148
Олія соняшникова	88,0	80	82,75	50

Форвардні торги як такі не відбулися, оскільки були лише продавці, а на такі ціни не знайшлося покупців.

В номер!

● *Кіровоград*

Іспанські стимулятори для наших буряків

Про намір іспанської фірми «Інагроса» співпрацювати з кіровоградськими буряківниками було повідомлено на нараді виробників та переробників цукросировини, що відбулася в облвиконкомі. Фірма пропонує постачати в область дуже ефективні, екологічно чисті біостимулятори, які підвищують врожайність цукристих мінімум на 20 відсотків. Одержану прибавку пропонується розподіляти так: 55 відсотків — виробникам сировини та переробникам, решту — іспанцям. Фірма зобов'язується не лише постачати за власний кошт згадані стимулятори, але й вносити їх на плантації.

● *Миколаїв*

Триває футбольний турнір українських команд вищої та першої ліг. Чергові матчі завершилися з такими рахунками: СК «Миколаїв-1» — «Зірка-Нібас» (Кіровоград) — 2:0, «Хімік» (Житомир) — юніорська збірна України (тренери — Федір Медвідь та Олександр Лисенко) — 1:0. Про це редакцію повідомив миколаївський журналіст Микола БАРАНОВ.

● *Запоріжжя*

А у нас — кольорова «Весна»

У ВО «Іскра» освоєно випуск кольорового касетного відеомагнітофона «Весна ВМ-32».

У фірмовий магазин об'єднання «Вогник» у Запоріжжі вже надійшли перші 18 відеомагнітофонів і більше 20 — у спеціалізовані магазини області.

Відеомагнітофон забезпечує запис кольорових та чорно-білих програм, які приймаються у 1—5-частотних діапазонах, та відтворення записаних телепрограм на 35—40 телеканалах дециметрового діапазону. Більше половини комплектуючих для відеомагнітофона надходять із Саратова, Новоронежа та інших міст СНД. Заводські конструктори працюють над тим, щоб налагодити їх випуск в Україні.

● *Луганськ*

Азбуку доріг вивчають інваліди

Луганська обласна автошкола Всеукраїнської спілки автомобілістів по-своєму піклується про інвалідів війни, праці й дитинства. За направленням обласного управління соціального захисту тут почала заняття перша група, яка вивчає технічну частину автомобіля, правила дорожнього руху і проходить під керівництвом інструктора курс практичного водіння. Після закінчення занять учні одержать посвідчення на право сісти за кермо.

На знімку: ветеран Великої Вітчизняної війни зі Станично-Луганського району Микола Сергійович Берлов у класі технічного навчання.

Фото Вадима ЛІСНОГО (Укрінформ).

САМОВИЗНАЧИЛИСЯ

ДЕСЯТЬ господарств та дві сільгоспорганізації Арбузинського району створили асоціацію з виробництва, переробки та реалізації продукції.

Вона стала альтернативою державним та комерційним структурам і підприємствам. Члени асоціації, сподіваються, що відтепер вони самостійно не тільки визначатимуть технологічну політику на полях і фермах, а й розв'язуватимуть всі проблеми аж до матеріально-технічного забезпечення й зовнішньоекономічної діяльності. Гуртом використовуватимуть переробну базу — млини й пекарні, ковбасні й консервні цехи, олійні й крупорушки та реалізовуватимуть продукцію. Асоціацію назвали обнадійливо: «Достаток».

Георгій ЧОРНОМОР.

Миколаївська область.

Борщ з... апельсинів?

Статистика, кажуть, знає все. Оприлюднила вона цими днями й такі невеселі цифри: торік у зв'язку із скороченням виробництва картоплі та овочів в Одеській області до ринкового фонду цих щоденних продуктів харчування надійшло відповідно на 36 і 49 відсотків менше, ніж у попередньому році. Зате на 77 відсотків зросли поставки цитрусових. Якщо так і далі піде (а ступінь готовності села до весняних польових робіт украй низький — немає пального, добрив, не відновлюється техніка, бо сільгосппідприємствам та фермерам не стачить на те все коштів), то, схоже, господаркам доведеться освоювати нові рецепти традиційного українського борщу — з апельсинами чи лимонами. Правда, й тут все може упертися в проблему коштів — тепер уже сімейних бюджетів.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

Запитання — відповідь

ЗА КАЛІЦТВО ТРЕБА ПЛАТИТИ

ПРАЦЮВАВ у колгоспі. Зазнав каліцтва. Мене визнано інвалідом I групи за профзахворюванням. Ще донедавна колгосп нараховував мені регрес за втрату професійної працездатності. З листопада минулого року економіст колгоспу відмовила в нарахуванні регресу: мовляв, вийшла якась постанова, яка позбавляє мене цього права.

М.БОРИСЕНКО.

Демурине Дніпропетровської області.

Роз'яснює Міністерство праці України

Згідно з «Правилами відшкодування власником підприємства, установи та організації або уповноваженим ним органом шкоди, заподіяної працівникові ушкодженням здоров'я, пов'язаним з виконанням ним трудових обов'язків» (постанова Кабінету міністрів України від 23 червня 1993 р. № 472 із змінами та доповненнями до них, затвердженими постановою уряду від 18 липня 1994 р. № 492), потерпілому мусять відшкодувати збитки протягом періоду, визначеного у висновках МСЕК. Якщо потерпілому встановлено інвалідність і втрату професійної працездатності безстроково, то керівництво колгоспу не має підстав для відмови виплат за відшкодування збитків.

Крім того, інвалідові I групи (згідно з «Правилами відшкодування...» і висновками МСЕК) колгосп зобов'язаний щорічно надавати санаторно-курортну путівку необхідного профілю, а також усі інші компенсації, якщо вони передбачені довідкою МСЕК (протезування, обов'язкові виплати за догляд тощо).

Розмаїття національних проблем

розглянуто на семінарі голів громадських об'єднань національних меншин — Закарпатської, Волинської, Івано-Франківської, Львівської, Рівненської, Тернопільської та Чернівецької областей, участь в якому взяли й представники виконавчої влади. Нарада проходила в багатонаціональному Ужгороді, що наклало на неї певний специфічний відбиток. Так, голова так званої Української народної ради Закарпаття Юрій Балега демонстративно залишив залу, протестуючи таким чином проти окремих викладок минулого України в інтерпретації лідера громадсько-культурної організації євреїв краю «Менора» Броніслави Браун. Як завжди у притаманній йому імпульсивній манері порушив уже «традиційні» питання русинства в Закарпатті депутат обласної Ради, він же прем'єр так званого уряду Підкарпатської Русі Іван Турявиця.

Проте жодного з названих промовців учасники семінару не підтримали. Переважна більшість з них була згодна з тезою заступника міністра у справах національностей, міграцій і культів України Рауля Чілачави, що найважливіше завдання громадських національних об'єднань є забезпечення в молодій державі миру та злагоди. Серйозних протистоянь у нас на цій ниві поки немає. Навпаки, є певні здобутки. Але гострота проблеми не знімається.

Тому й прагнули учасники семінару глибше прояснити її витоки, узагальнити набутки, щоб довести їх до відома відповідних владних структур. Таке завдання стоятиме й перед Всеукраїнським конгресом національностей, який відбудеться незабаром у Києві.

Микола ГОРВАТ.

Ужгород.

СКИДАЙ ШИНЕЛЮ — СТАНЕШ БІЗНЕСМЕНОМ

Ліпше раз побачити...

ТЕ, ЩО Українське військо потребує суттєвого скорочення, ні в кого не викликає сумніву. Бо «міжнародний імперіалізм», яким нас ще донедавна лякали на всіх ідеологічних перехрестях, поступово з «ворога» стає нашим діловим партнером. А наші сусіди, хоч і зі скрипом, але все ж таки погоджуються визнавати Україну як незалежну державу в нинішніх кордонах. Ось і цими днями Міноборони сповістило, що протягом 1995 року армію буде скорочено на 60–65 тисяч військовиків.

Вчорашнім військовикам допомагають знайти своє місце у цивільному житті Міжнародний фонд «Відродження» та уряд Франції

Куди подітися офіцеру, який роками знав тільки казарму і полігон і сподівався дослужити до пенсії? Тим паче тепер, коли навіть спеціалісту не так-то просто знайти добре оплачувану роботу. Військовикам вирішив допомогти Міжнародний фонд «Відродження». Наприкінці минулого року Фонд і Центр навчання з міжнародних зв'язків (CEFRI), який фінансується французьким урядом, підписали договір про спільну організацію перенавчання 780 військовослужбовців, звільнених з армії у зв'язку зі скороченням Збройних Сил України.

— Ця співпраця з французами є складовою частиною уже здійснюваної в семи регіонах нашої країни програми фонду «Відродження» — «Соціальна адаптація військовослужбовців», яку фінансує відомий американський меценат Джордж Сорос, — каже виконавчий директор цієї ж програми Геннадій Аксьонов. — Плануємо протягом 1994–1996 років адаптувати до цивільного життя понад 60 тисяч колишніх військовиків.

— З початку реалізації цієї програми вже минув рік...

— А-а, розумію. І ми не сиділи склавши руки. Завдяки нашим зусиллям і фінансовій підтримці вже пройшли перенавчання понад десять тисяч учорашніх військових. Дві тисячі з них непогано працевлаштовано.

Спільна програма фонду «Відродження» і CEFRI розрахована на два роки, причому, більшу частину затрат узяв на себе французький уряд. Надалі до цієї справи має намір долучитися й Європейський Союз.

— Чи кожен бажаючий військовик може поїхати опановувати підприємництво у Париж?

— Кожен, але за умови, що складені ним бізнес-план і проект пройдуть конкурсний відбір за участю експертів CEFRI і програми «Соціальна адаптація військовослужбовців». До речі, перша група вчорашніх військовиків — 36 чоловік — уже виграла конкурс.

Певна річ, що там, на Заході, не звикли викидати гроші на вітер. Отож перш, ніж допомогти людині, вони мають чітко знати, чим хоче займатися майбутній підприємець і яким чином він має намір це робити? Отже, якщо в тебе цілком реальний бізнес-план — скажімо, хочеш випікати хліб чи консервувати овочі — ми готові допомогти. І допомагаємо. До речі, наша спільна з французами програма розрахована на підтримку саме малого бізнесу. І насамперед зв'язаного з переробкою сільськогосподарської продукції.

— Який на практиці все це має вигляд?

— Сама методика реалізації програми є доволі оригінальною і складається з трьох модулів.

Починається вона з тритижневого навчання, під час якого колишні офіцери реалізовують свої проекти. Потім — стажування у Франції на відповідних підприємствах. Адже недарма сказано: ліпше раз побачити, ніж сто разів почути. І нарешті — три-чотиримісячний супровід та підтримка створених офіцерами малих підприємств. На базі бізнес-центрів у Києві та в Криму.

Таким чином, протягом півроку майбутній підприємець має змогу створити нове або розширити вже діюче підприємство.

— Очевидно, то тільки початок такого складного процесу, як адаптація вчорашніх військовиків до цивільного життя?

— Без сумніву, угода із CEFRI, а також нові джерела фінансування дають змогу значно розширити рамки реалізації нашої програми. Зокрема, створити нові підприємства, де будуть зайняті вчорашні військові та члени їхніх сімей. Це стане доброю базою і для розгортання нових субпрограм — «Офіцерські підприємства» і «Конверсія військових містечок», реалізація яких з допомогою Джорджа Сороса і Герти Сайдман розпочинаємо з цього року.

Розмову вів Роман ВАТРИЧ.

Заскрекотять косарки у саду

МИРНІ сільськогосподарські знаряддя заміняли місце поряд з військовою технікою на конвеєрах вінницького 45-го експериментального механічного заводу Міністерства оборони України.

За планами конверсії це підприємство стало найбільшим в країні виробником машин та інвентаря для садівничої галузі.

Заводчани підготували для реалізації першу партію садових фрез. Це досить складний агрегат, призначений для обробітку грунту в міжряддях та довкола дерев. Раніше для всіх країн РЕВ такі машини випускали у Болгарії. Перед цим на підприємстві освоєно виробництво спеціальних садових косарок. Вони не лише скошують траву в міжряддях, але й подрібнюють гілки, утворюючи мульчу для грунту. На замовлення садівників вінничани налагодили також випуск секаторів, які за існування Союзу виготовляло єдине підприємство на Уралі.

45-й завод став одним з партнерів і в освоєнні випуску доїльних установок та молокопроводів. Він виготовляє вакуумні насоси, доїльні відра з нержавіючої сталі, які відправляються акціонерному товариству «Брацлав», що стало головним в країні постачальником устаткування для молочних ферм. До речі, за своїми параметрами брацлавська фермська техніка відповідає кращим європейським зразкам.

Заводчани беруть участь і в здійсненні обласних програм технічного забезпечення народного господарства, насамперед села. Тут виготовляються комплектуючі деталі, виконуються замовлення на окремі вузли, агрегати, нестандартне устаткування. Для фермерських господарств заводськими конструкторами розроблено ефективний подрібнювач кормів, який уже поставлено на конвеєр.

Євген ЗАХАР'ЯШ. (Укрінформ).

Вінниця.

А можна і так

Як офіцери переворот задумали здійснити

У ЧЕРНІГОВІ група офіцерів вирішила здійснити... переворот. Щоправда, не військовий, а ... меблевий. Підполковники, майори, лейтенанти, знявши шинелі, злилися у спільному задумі: налагодити в обласному центрі виробництво меблів, які б не поступалися якістю імпортним.

Поки що у них кілька скромненьких кімнат-цехів, орендованих у будівельній організації, не можуть похвалитися й вишуканим офісом. Але їхні дивани, ліжка-спальні, крісла, які можна придбати у магазині «Прогрес», нічим не поступаються італійським або німецьким, за які, до речі, треба заплатити вдвічі дорожче. І ціни не відлякують. А найбільш метикуваті покупці знаходять адресу офіцерського підприємства і таким чином заощаджують.

Колишні військовики Валерій Босько та Володимир Клейменов, заснувавши приватне підприємство «Б і К», зробили ставку на своїх колишніх колег.

— Усі ми наразилися на складну проблему — як скоріше зазвичаїтися в цивільному житті, — кажуть вони. — Психологічно все це нелегко: вчора командував військовим підрозділом, а сьогодні треба брати в руки рубанок, стругати дошки. Але це все ж таки робота, а не пенсіонерське існування. І хто добре працює, може принести додому додатково до пенсії ще 5–8 мільйонів карбованців.

— Чому ми вирішили взятися за виробництво сучасних меблів? — продовжує колишній старший лейтенант Володимир Клейменов. — Бо це більш надійно, ніж займатися комерцією, перепродувати товар. Так, чимало офіцерів після скорочення метнулися й на базари, бо так найлегше. Але ми вирішили піти іншим шляхом. І, гадаю, не помилились.

Швидко перекваліфікувалися на складачів меблів підполковник Зайнулла Кудабеков і майор Марк Гурарій. Знайшов себе в столярній справі, дизайні і моделюванні зразків майор Володимир Луценко.

— Я інженер-електронник військової авіації, — каже він. — Здавалося б, після армії в мене не буде проблем. Проте настав час комп'ютерів, складної електронної техніки, яка далеко обійшла ту, з якою доводилось раніше працювати. Перевчатися ніде, та й мабуть, пізно. А фірми хочуть мати готових професіоналів, фахівців. Ось так моє домашнє захоплення (хобі, як тепер прийнято казати) — щось майструвати з дерева — і стало новою професією. Я, чесно кажучи, зрадів, коли почув про створення «Б і К». Все це набагато краще, ніж сидіти склавши руки і нарікати на державу. Знали б ви, як «квасяться» деякі мої колеги-офіцери...

Працюють у «Б і К» й дочки та сини вчорашніх офіцерів. Навчилися до речі, всі, самотужки шити, складати, лакувати. Тепер у колективі більшість добре виконує майже всі виробничі операції.

Засновники підприємства пильнують за кон'юнктурою ринку і намагаються пропонувати покупцям красиві й зручні меблі, щоб здобути прихильність земляків. Працювати на склад — не в їхніх планах.

... За деякими неофіційними даними в Чернігові мешкає 40 тисяч відставників. Кілька дивізій! Обласний центр ще за недавніх часів щороку за рознарядкою видавав масу ордерів майорам, підполковникам, полковникам, генералам. Звичайно, ця соціальна справедливість за умов колишнього СРСР стала тяжкою ношею для нинішнього бюджету Чернігова. Адже військовикам-пенсіонерам згідно з пенсійним законодавством України платять удвічі-утричі більше, ніж працюючим вчителям, медикам. Останні проти цього не протестують. А от колишні офіцери-підводники, авіатори, які домінують нині у старих і новоутворених партіях та громадських організаціях, часом емоційно клянуть незалежність, вбачають вихід з нинішньої скрути у перевороті, у «твердій руці» тощо.

Але переворот можна здійснити і в інший спосіб. Як це зробили вчорашні військовики, створивши підприємство «Б і К».

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігів.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України. Видавець — Президія Верховної Ради України. 252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5. Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

♦ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23, телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44, телефакс — 449-85-62.
♦ Рукописів не повертаємо.
♦ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КП № 1 від 18.09.1990 р.

♦ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
♦ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
♦ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 529471.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 Зам. 0311036.